183:1

1 mars 1940

<u>Koht om sjökriget.</u> Utrikesminister Koht talade 29/2 i norska stortinget om de tyska torpederingarna av norska fartyg. Han meddelade bl.a: "Norge har nu förlorat 50 fartyg på tillsammans 110.000 bruttoton. Omkring 2,3% av hela vår handelsflotta har gått förlorad. Vid dessa förlisningar ha omkring 350 norska sjömän och passagerare omkommit. Av de krigsförlista fartygen ha vi bevis för att 9 ha sänkts av tyska undervattensbåtar eller genom tyska åtgärder på annat sätt. 8 fartyg saknas, om vilka vi icke ha något som helst meddelande. Om huvudparten av de andra 33 fartygen veta vi att de gått under efter minsprängningar, men en del kunna vi nog misstänka ha sänkts. Av de fartyg som minsprängts är det endast 2 som av olyckshändelse gått in i ett minlagt område vilket kungjorts. Alla de andra sänkningarna ha skett i farvatten där någon minering icke kungjorts, och som alltså utlagts i strid mot folkrätten. Frågan om en gemensam hänvändelse till de krigförande regeringarna om det folkrättsstridiga minkriget har dryftats några gånger mellan de neutrala staterna, men någon enighet om tillvägagångssättet uppnåddes icke. Senast hade vi frågan uppe på det nordiska ministermötet i Köpenhamn 25/2, och där enades vi om att Norge, Danmark och Sverige var för sig skulle hänvända sig till regeringarna i de krigförande länderna med anmodan att de måtte göra slut på minutläggningen, som står i strid med internationell rätt".

(TT fr Oslo)

1 mars 1940

<u>Finsk not till NF.</u> I en not som 29/2 överlämnats till folkförbundet fäster finska regeringen folkförbundsrådets uppmärksamhet på att sovjetryska flygstridskrafter upprepade gånger kränkt den åländska neutralitetszonen, vilken garanteras genom Genèvekonventionen av 20/10 1921. I noten redogöres för flera fall av ryska bombfällningar inom zonen mot finska och tyska fartyg, bombardemang av staden Mariehamn samt upprepade ryska överflygningar av ett antal orter. (TT fr Havas)

<u>USA:s lån till Finland.</u> Amerikanska senaten har 29/2 godkänt lagförslaget om höjning av Export & Import Banks kapital med 100 milj. dollar för att möjliggöra ett lån till Finland i den version som det 28/2 antogs av representanthuset. (TT fr Washington)

<u>Finsk krigsrapport.</u> Finska högkvarterets rapport över läget 29/2 meddelar bl.a: På Näset fortsattes fiendens tryck 28/2 mellan Viborgska viken och Vucksen, där våra trupper ställvis dragit sig tillbaka till sina nya ställningar. Vid Taipale tillbakaslogo våra trupper under dagens lopp tre kraftiga anfall. Nordost om Ladoga avvisades ett fientligt angrepp i riktningen Pitkäranta. (TT fr Helsingfors)

<u>Turkiets utrikespolitik.</u> Konseljpresident Saydam höll 29/2 ett tal i radio, i vilket han bl.a. yttrade: "Efter ett års intensiva förberedelser är Turkiet nu redo för

1e3:3

1 mars 1940

vad som komma må. Jag talar i dag på ~~våra förberedelsers sista~~ dag". Efter att ha meddelat att Turkiet under det gångna året använt 30 milj. pund för armén förklarade Saydam, att han senare skulle redogöra för hela omfattningen av de vidtagna förberedelserna. "Det faktum att de turkiska beredskapslagarna just trätt i kraft har misstolkats både utomlands och i hemlandet och givit anledning till rykten att Turkiet proklamerat belägringstillstånd, givit order om mobilisering eller stod i begrepp till någon defensiv eller offensiv aktion mot Sovjetunionen. Dessa rykten äro fullständigt grundlösa. Huruvida vi skola gå i krig eller ej kommer att avgöras uteslutande med hänsyn till våra nationella intressen. Beredskapslagarna infördes som en försiktighetsåtgärd när den yttre oron gjorde det omöjligt för oss att lita enbart på landets vanliga lagar. Men krig och mobilisering innebär ett tungt ansvar att bära för de turkiska statsmännen, och sådana beslut kräva det omsorgsfullaste övervägande. Turkiet kommer att fatta sådana beslut när dess nationella intressen och existens utsättas för överhängande hot. Under de senaste 6 månaderna har ingen förändring förekommit i våra relationer med Sovjetunionen, och vi önska icke företa någon aktion mot Sovjet. Vi kunna icke se något skäl till att Sovjetunionen skulle angripa oss. Våra mål och syften äro fullt klara. Frågan om vårt deltagande i kriget och om vår utrikespolitik kommer icke att röna påverkan av eventuella

183:4

1 mars 1940

kombinationer utifrån. Den förvirring och oro som råder utanför våra gränser kan icke och får icke hindra oss från att fälla vårt omdöme och fatta våra beslut med kallt huvud." (TT fr Ankara)

x

x

184:1

2 mars 1940

Finsk not till NF.

I en andra not som finska regeringen 29/2 överlämnade till NF framhålles, att de sovjetryska flygraiderna mot den finska civilbefolkningen fortsätta nästan dag efter dag. Hundratals flygplan, ibland fler än 500, ha deltagit i angreppen, 643 flygangrepp ha företagits mot 207 orter bakom fronten, och över 20.000 bomber ha fällts från flygplan, vilka dessutom ofta gjort bruk av sina kulsprutor. Flera städer vilka icke haft några militära mål att uppvisa ha bombarderats. Sjukhus och sanatorier, vilka varit utmärkta med tydliga Röda kors-tecken, ha även angripits. Sovjetryska plan ha från låg höjd med kulsprutor beskjutit kvinnor och barn som flytt undan för att söka skydd. Till och med begravningståg på väg till kyrkogården ha angripits. Vid bombardemangen ha 392 civilpersoner dödats, 342 personer ha blivit svårt sårade och 623 ha erhållit lättare skador. De materiella skadorna äro ansenliga. Däremot ha endast få militärer blivit sårade. Det omfattande bruket av brandbomber samt det faktum att kulspruteeld riktats mot civila visar att flygraidernas främsta mål varit att terrorisera civilbefolkningen. Sovjetryssland har sålunda uttryckligen kränkt Haagkonventionen av 1907 rörande lagar och sed i krig samt Genèvekonventionen av 27/7 1929 om de sårades skydd. De sovjetryska landstridskrafterna ha å sin sida vid flerfaldiga tillfällen använt fångar och civilpersoner som sköld vid sina angrepp mot den finska armén. De sovjetryska soldaterna ha dessutom ofta använt

184:2

2 mars 1940

en metod som består i att de simulera döda eller låtsa ge sig för att därigenom bryta fiendens anfall och sedan plötsligt åter börja strida. Ehuru Sovjetryssland förklarat sin anslutning till Genèveprotokollet av 1935 om förbud mot giftgas konstaterades 6/12 1939 att de sovjetryska trupperna norr om Ladoga använt kvävande gaser och på grund härav insjuknade 11 finska artillerister. Finska regeringen, meddelas det till sist, som alltjämt är fylld av fredsvilja, har redan en gång föreslagit att fredsförhandlingar skola inledas, men detta förslag har Sovjetryssland övermodigt tillbakavisat. (TT fr Genève)

Rysk krigsrapport. Staben för Leningrads militärdistrikt meddelar: 29/2 fortsatte de sovjetryska truppernas offensiv på Karelska näset. Trupperna bemäktigade sig järnvägen Viborg-Valkjärvi och besatte stationerna Äyräpää, Heinjoki, Pero (9 km öster om Viborg), köpingen Ylä-Säiniö och villasamhällena på öststranden av Viborgska viken 2 km söder om Viborg. 28/2 och 29/2 ockuperade de sovjetryska trupperna 270 fientliga befästningar, varav 70 artilleriverk av betong. Häri inräknas icke de 42 befästningar som omnämndes i kommunikén för 28/2. På andra sektorer av fronten ingen viktigare förändring. Det sovjetryska flyget har kraftigt bombarderat fientliga trupper och militära mål. 36 fientliga flygplan ha förstörts på flygplatser och i luftstrider. (TT fr Moskva)

184:3

2 mars 1940

Kanal Svarta Havet-Östersjön.

Byggandet av en ny kanal, som via Dnjepr och Njemen åstadkommer förbindelse mellan Svarta Havet och Östersjön, har tagit sin början. Den nya farleden, som blir 550 km lång och förses med 30 slussar, skall vara färdig år 1941. (TT fr Havas)

Potemkin avgår.

Folkkommissariernas råd har befriat Potemkin från hans post som biträdande folkkommissarie för utrikes angelägenheter med anledning av hans utnämning till en annan post. (TT fr Tass)

Sumner Welles i Berlin.

Den amerikanska understatssekreteraren Sumner Welles anlände 1/3 till Berlin. (UP fr Berlin)

Svartskjortorna till armén.

De 132 bataljoner svartskjortor, som tillhöra den fascistiska milisen, utgöra hädanefter en integrerande del av italienska armén. (TT fr Rom)

Italiens kolimport.

2/3 började den engelska blockaden av Tysklands export tillämpas på tyska kolleveranser till Italien. (DN fr London)

Fartygsförluster.

Ett sammanlagt handelstonnage på 224.415 ton har under februari gått förlorat genom minsprängningar, torpederingar eller av andra orsaker enligt en sammanställning som gjorts av svenska marinledningen. Av denna

184:4

2 mars 1940

summa fördelar sig omkring 108.000 ton på England, 2.156 ton på Frankrike och 9.972 ton på Tyskland. Sammanlagt utgöra de svenska förlusterna för februari 11 fartyg på 21.539 ton. De övriga neutrala länderna ha förlorat 82.748 ton. (DN)

Dollarlån till Norden.

Chefen för amerikanska förbundslånen Jesse Jones meddelade 1/3, att Export och Import Bank beviljat Finland ett lån på 20 milj. dollar, Sverige ett på 15 milj. samt Norge ett på 10 milj. dollar.
(DN fr Washington)

x

185:1

3 mars 1940

Finsk krigsrapport. Det finska högkvarterets rapport 2/3 meddelar bl.a: Nordost om Ladoga slutfördes 1/3 nedgörandet av den 34:e stridsvagnsbrigaden från Moskva. Denna brigad hade framträngt via Uomaa till den 18:e divisionens hjälp, men dess huvudstyrkor blevo kringrända samtidigt med den 18:e divisionen. Fienden förlorade i stupade 2.050 man. (TT fr Helsingfors)

Rysk krigsrapport. Leningrads militärdistrikt meddelar bl.a: 1/3 fortsatte de ryska trupperna att framgångsrikt utveckla offensiven på Karelska näset. De besatte området kring vattenfallet Paakkolankoski vid Vuoksen, kyrkbyn Heinjoki, Mannikkala, stationen Tali på järnvägen Viborg-Sordavala, en av Viborgs södra förstäder, samt udden Keihäsniemi på västra stranden av Viborgska viken. Fienden har satt eld på staden Viborg. Från 11/2 till 1/3 erövrade de ryska trupperna 922 fientliga befästningar, därav 235 artilleriverk av betong. Fiendens förluster uppgå till 506 artilleripjäser, 2.732 kulsprutor, 19 tanks, 20.000 granater, 10.000 gevär samt över 14 milj. patroner. (TT fr Tass)

Oro i Palestina. Judiska demonstrationer, varunder stenkastning mot polisen förekom, ägde 2/3 rum i Jerusalem, Tel-Aviv och Haifa. (TT fr Reuter)

X

186:1

4 mars 1940

<u>Ryssarna vid Viborg.</u>

Staben för Leningrads militärdistrikt meddelar bl.a: Våra trupper ockuperade 2/3 en depå vid Viborgs järnvägsstation samt södra delen av staden Viborg. (TT fr Tass)

<u>Tal av Daladier.</u>

Daladier har gjort några uttalanden om det aktuella läget. Om möjligheten av en tysk offensiv sade han: "Det sägs ungefär var fjortonde dag, att en stor Hitler-offensiv mot Frankrike och England är förestående och sedan blir det likväl ingenting. Det är möjligt att tyskarna rygga tillbaka inför de stora offer av människoliv, som de måste göra vid en attack mot våra fästningar". Beträffande Frankrikes förbindelser med Italien förklarade Daladier, att de voro av det mest korrekta slaget och att det icke fanns anledning att motse någon ändring. Om Rysslands uppträdande för närvarande uttalade Daladier, att det vore föraktligt och straffvärt. "Ryssland söker utbreda kriget i hopp om att därigenom bereda jordmånen för bolsjevismen. Men de senaste händelserna och särskilt de ryska motgångarna i Finland ha betydligt skadat både Stalins och bolsjevismens prestige. För min del anser jag, att bolsjevikpropagandan härigenom fått ett slag, som jag skulle vilja kalla dödligt." (Sv.D. fr Paris)

<u>Frontiströrelsen upplöst.</u>

Den med nationalsocialismen befryndade schweiziska frontiströrelsen har enligt ett av ledningen 3/3 tillkännagivet beslut upplösts. (TT fr Havas)

187:1

5 mars 1940

<u>Svenska frivilligkåren i strid.</u> Svenska frivilligkårens i Finland ledning meddelar: Svenska frivilligkåren är sedan några dagar med delar grupperad för strid. Ett jägarförband har återvänt efter att ha löst ett vittgående spaningsuppdrag. Förbandet har varit i hård strid mot en fyrdubbelt överlägsen motståndare, som tillbakaslogs med förlust för fienden av omkring 200 man.

(TT fr Helsingfors)

<u>Finsk krigsrapport.</u> Finska högkvarterets kommunikē meddelar 4/3: På västra delen av Karelska näset försökte fienden 3/3 överskrida Viborgska viken, men slogs tillbaka. Angreppen mellan Viborgska viken och Vuoksen tillbakavisades. I Petsamo drog sig fienden vid Nautsi ungefär 3 km norrut.

(TT fr Helsingfors)

<u>Italiensk protest mot Storbritannien.</u> En italiensk protestnot mot det brittiska beslutet att stoppa den tyska exporten av kol sjövägen till Italien offentliggjordes 4/3 i Rom. I noten heter det, att det brittiska beslutet "strider mot bokstaven och andan i den internationella rätten". I fortsättningen betecknas den brittiska kontrollen av den neutrala sjöfarten som "ofta kitslig" och det framhålles, att ingen verklig skillnad göres mellan absolut och villkorligt kontraband. Den brittiska kontrollen är i synnerhet oförenlig med den internationella rättens bestämmelser angående exporten av tyska varor till neutrala länder. Kolleveranserna, som brittiska

187:2

5 mars 1940

regeringen nu ämnar avskära, äro en "absolut nödvändighet" för det italienska folkets liv och arbete. Noten betonar, att "denna åtgärd är av sådant slag att den kan störa och skada de ekonomiska och politiska förbindelser vilka upprättats mellan Italien och Storbritannien genom avtalen av 16/4 1938." Den fascistiska regeringen förnyar för den skull "i de starkaste ordalag" de invändningar den redan gjort mot de brittiska kontrollåtgärderna. "Den önskar redan nu framlägga situationens fakta och data i syfte att fastslå ansvaret i fråga om varje ytterligare utveckling som kan följa". (TT fr Reuter)

Strejk i Bombay. Över 130.000 textilarbetare i Bombay nedlade arbetet 4/3 för att genomdriva krav på 15% löneförhöjning. (TT fr Reuter)

x

188:1

6 mars 1940

Sovjetursäkt för Pajala. Svenska beskickningen i Moskva har i telegram till utrikesdepartementet meddelat, att Sovjetregeringen efter förnyade undersökningar konstaterat att ett eller två ryska flygplan 21/2 på grund av felorientering av misstag kastat bomber över Pajalaområdet. Sovjetregeringen framför häröver sitt beklagande. (DN)

Finsk krigsrapport. Finska högkvarterets kommuniké 5/3 meddelar bl.a: På Näset gick fienden 4/3 hela dagen till angrepp mot öar i Viborgska viken och den nordvästra stranden. Striden fortgår vid de uddar som äro belägna vid vikens mynning, medan angreppet på andra ställen avvisats. (TT fr Helsingfors)

Krigslån i England. Finansminister Simon meddelade 5/3 i underhuset, att ett krigslån på högst 300 milj. pund sterling skulle utläggas för teckning.

(TT fr Reuter) x

189:1

7 mars 1940

Danska förluster. Sedan krigets utbrott har Danmark genom krigsförlisningar förlorat sammanlagt 26 fartyg, varav 21 handelsfartyg och 5 fiskebåtar, på inalles 80.000 ton. Sammanlagt 258 sjömän ha omkommit vid dessa förlisningar.
(TT fr Köpenhamn)

Italiensk kolimport. Officiellt meddelas i London, att utskottet för den fientliga exporten 6/3 resolverat, att kollasterna på 8 av de italienska ångarna i The Downs skola kvarhållas som pris. Sammanlagt inkommo 6/3 10 kolbåtar till The Downs, varigenom hela antalet kvarhållna fartyg uppgår till 16.
(Sv.D. fr London)

Debatt om Palestina. Brittiska underhuset debatterade 6/3 regeringens beslut att inskränka försäljningarna av jord från araber till judar i vissa delar av Palestina. Noel Baker, arbetarpartiet, framlade ett klandervotum vari förklarades, att åtgärden var oförenlig med mandatbestämmelserna och saknade stöd av folkförbundsrådet. Koloniminister MacDonald sade bl.a: "Under de senaste veckorna ha vi erhållit mycket kraftiga varningar från Palestina om att en växande oro finns hos araberna och att de åter blivit kritiska och fientliga mot mandatregimen... Om oroligheter uppstå i Palestina, komma verkningar härav att visa sig i Transjordanien, Irak, Saudi-Arabien, Egypten och Indien. Jag är överens om att folkförbundsrådet måste få

7 mars 1940

sista ordet i denna fråga, man jag anser att rådsmedlemmarna böra ta viss hänsyn till vår uppfattning i denna fråga och till och med bevilja oss en viss handlingsfrihet då det gäller att sköta det svåra mandat som anförtrotts oss. Vi ansågo att det riktiga var att offentliggöra dessa jordbestämmelser och sätta dem i kraft omedelbart". Archibald Sinclair, liberal, ansåg, att bestämmelserna voro liktydiga med ett svek mot judarna. Arbetarpartiets förslag om misstroendevotum förkastades efter debattens slut med 292 röster mot 129. (TT fr London)

<u>De engelsk-ryska förhandlingarna.</u>

Premiärminister Chamberlain meddelade 6/3 i underhuset, att brittiska regeringen konfererat med franska regeringen om publicering av dokumenten rörande de engelsk-ryska förhandlingarna före krigets utbrott och att båda regeringarna i samråd fattat beslut att icke för närvarande publicera dessa dokument. (TT fr London)

<u>Sikorski om Polen.</u>

General Sikorski har i ett radiotal framlagt resultaten av den polska regeringens verksamhet under den senaste tiden. Han meddelade bl.a., att regeringen undertecknat politiska och militära avtal med Storbritannien och Frankrike. Rörande regeringens program för framtiden försäkrade han, att det återuppståndna Polen kommer att bli ett demokratiskt styrt,

189:3

7 mars 1940

folkligt Polen. Landet skall återuppbyggas på rättvisans grunder och jorden tillförsäkras dem som odla den. Sikorski meddelade vidare, att Polen ansåg sig vara i krig med Sovjetunionen. (TT fr Paris)

x

190:1

8 mars 1940

Finsk krigsrapport. Finska högkvarterets kommuniké över läget den 7/3 kl 12 meddelar bl.a: På västra delen av Karelska näset företog fienden 6/3 hela dagen häftiga angrepp mot nordvästra stranden av Viborgska viken. Striden om besittningen av uddarna vid vikens mynning och öarna vid nordvästra stranden fortgår. Nordost om Ladoga anföll fienden i Pitkäranta skärgård och satte sig i besittning av några öar som vi innehaft. (TT fr Helsingfors)

Finska inkallelser. Årsklassen 1920 har inkallats till vapentjänst i Finland. (TT fr Helsingfors)

Engelska flyget. Brittiske flygministern Kingsley Wood framlade 7/3 inför underhuset flygministeriets anslagsäskanden, vilka han förklarade vara "utan motstycke". Ministern yttrade vidare, att "de innebära de största ansträngningar och och utgifter som England någonsin presterat beträffande sitt luftförsvar". Ministern yttrade: Flygplan tillhörande bombflyget samt de brittiska flygstyrkorna i Frankrike ha redan både på dagen och natten utfört över 1.000 flygningar, varvid de trängt långt in över tyskt område. En ensam underavdelning i flygvapnet har redan uppnått en styrka av 100.000 man, vilket är lika mycket som hela flygvapnets styrka för ett år sedan. Utan att lida en enda förlust har jaktflyget skjutit ned omkring 40 tyska flygplan runt våra kuster." Wood meddelade vidare, att över 700 konvojer framgångsrikt eskorterats. Fientliga ubåtar ha siktats vid över 100 tillfällen.

190:2

8 mars 1940

och över 60 angrepp mot ubåtar ha företagits. Man kan tryggt säga att det brittiska flygvapnets stridsstyrka ökats med åtminstone 100% under de senaste 12 månaderna. (TT fr Reuter)

Franska fartygsförluster. Marinminister Campinchi gav 7/3 en översikt över de första 6 krigsmånaderna: "Vid slutet av denna period behärska vi alla hav med undantag av Östersjön. Under de 6 månaderna ha över 2.000 fartyg i omkring 300 konvojer eskorterats av franska sjöstridskrafter och förlusterna ha därvid inskränkt sig till 4 fartyg. Intet franskt krigsfartyg har sänkts av tyskarna. 15 franska handelsfartyg, som icke gått i konvoj, ha däremot sänkts av tyskarna. Deras deplacement uppgår sammanlagt till 71.000 ton. Tar man emellertid hänsyn till det antal fartyg som sjösatts samt dem som införlivats med den franska handelsflottan genom uppbringning av fientliga båtar - 18.000 ton - uppgår minskningen av det franska handelstonnaget till icke fullt 2%. Ministern förklarade vidare, att den franska flottan sänker en fientlig ubåt för nästan varje förlorat handelsfartyg. Med säkerhet ha de franska sjöstridskrafterna sedan början av januari 1940 sänkt 2 tyska ubåtar. ~~(TT fr Havas)~~

190:3

8 mars 1940

Lån i USA.

Styrelsen för Export and Import Bank har beviljat ett lån på 20 milj. dollar till Kina, ett lån på 10 milj. dollar till Danmark och ett på 1 milj. dollar till Island för finansering av köp i Förenta Staterna av andra produkter än krigsmateriel. Kina har tidigare fått ett lån på 25 milj. dollar, men lånen till Danmark och Island äro de första i sitt slag. (TT fr Havas)

Koalitionsregering i Australien.

Australiska premiärministern Menzies har gått med på att bilda en koalitionsregering tillsammans med agrarpartiet, vars ledare Cameron blir vice premiärminister. Agrarpartiet får dessutom 3 portföljer i kabinettet. (TT fr Melbourne)

x

191:1

9 mars 1940

<u>Svensk förmedling Finland - Sovjetunionen.</u>

Från svenska utrikesdepartementet erfares att genom dess förmedling kontakt etablicerats mellan Ryssland och Finland i syfte att få till stånd fredsförhandlingar. Detta förmedlingsarbete synes ha pågått flera veckor, innan det ledde till resultat, då man på ömse håll iakttog största återhållsamhet för att inte ge sken av förhandlingsvilja i former, som kunde tolkats såsom ett svaghetstecken. Alla uppgifter i utlandspressen om att Sverige i samband med sin förmedlarroll skulle ha sökt öva påtryckning på finnarna att anta de ryska kraven tillbakavisas bestämt på svenskt håll. Sverige har inte framträtt som medlare, utan nöjt sig med den betydligt blygsammare rollen som förmedlare. Likaledes förnekas det bestämt, att Sverige i sin tur skulle ha handlat på grund av påtryckningar från tysk sida, såsom mycket öppet antytts i västmakternas tidningar. Tvärtom har Tyskland, sägs det, under hela den ganska långa tid arbetat på att sammanföra det rysk-finska krigets parter pågått inte på något sätt låtit höra av sig i Stockholm i denna fråga. (DN)

<u>USA:s ambassadör hos Molotov.</u>

Amerikanske ambassadören Steinhardt hade 8/3 en 2 timmar lång överläggning med utrikeskommissarie Molotov. Steinhardt har även haft samtal med den svenske ministern i Moskva samt med andra diplomater. (UP fr Moskva)

191:2

9 mars 1940

Ingen USA-medling.	Roosevelt förklarade 8/3, att Förenta staterna icke erhållit någon anmodan att medla i det rysk-finska kriget. (TT fr Washington)
Tanner om förslagen.	Finske utrikesministern Tanner, bekräftade 8/3 i en intervju, att de av Sovjetregeringen mot Finland framställda kraven måste anses vara mera vittgående än de fordringar som framlades i höstas. "Några närmare detaljer om förslagens innehåll föreligga dock ännu icke inom regeringen", förklarade hr Tanner. "Jag kan endast konstatera, att vi haft kontakt genom mellanhänder med Sovjetunionen och att denna kontakt icke är bruten". (DN)
Rysk krigsrapport.	Generalstaben för Leningrads militärdistrikt meddelar: På nordfronten besatte de ryska trupperna 7/3 orten Nautsi, 153 km söder om Petsamo. (TT fr Tass)
Bomber mot italienskt fartyg.	Den italienska ångaren "Amelia Lauro" har råkat i brand sedan den blivit bombarderad av tyska bombplan. Fartyget befann sig i Nordsjön, ej långt från Englands sydöstra kust. (UP fr London)
Rumänsk budget.	Den nya rumänska budgeten slutar på drygt 106 miljarder lei. Anslagen till försvaret ha fördubblats jämfört med föregående år. (TT fr Havas)

192:1

10 mars 1940

Finsk delegation. Officiellt meddelas från Helsingfors, att en finsk förhandlingsdelegation avrest till Moskva. (DN)

Engelsk press om Finland. Engelska pressen försöker alltmera att få opinionen att lägga skulden på Sverige och Norge och särskilt Sverige, om Finland tvingas acceptera fredsvillkor, som allvarligt förringa dess oberoende. (Sv.D. fr London)

Fransk press om Finland. De franska tidningarna förklara 9/3, att om Finland begär de allierades hjälp, skall det också erhålla sådan. Léon Blum tillägger, att detta skall ske oberoende av Sveriges och Norges samtycke. (Sv.D.)

Svenskt genmäle mot franska påståenden. I den svenska radions nyhetsutsändning på främmande språk 9/3 upplästes för de franska och engelska lyssnarna ett meddelande av följande innehåll: "Den franska pressen och radion riktade 8/3 de gravaste anklagelser mot Sverige och dess politik. Man påstod, att Sverige utövar starka påtryckningar på Finland för att förmå detta land att sluta fred, att Sverige skulle ha för avsikt att sätta sig i besittning av Ålandsöarna och att Sverige avslutit en pakt med Tyskland. Det är motrevligt att behöva upprepa sådana påståenden om en fredlig nations avsikter och strävanden, påståenden som äro av en sådan art att de falla på sin egen orimlighet. Sverige har, såsom vid upprepade tillfällen deklarerats av den svenska regeringen, blott en politik, den nämligen att strikt bevara

landets neutralitet och att upprätthålla de fredliga förbindelserna med både västmakterna och Tyskland samt att inom ramen för sin neutralitet hjälpa Finland. Då man riktar dylika anklagelser mot Sverige synes man glömma att den svenska hjälpen till Finland varit av mycket stor betydelse och hjälpt detta land att hålla ut". (DN)

Italienska kollaster friges.

Officiellt meddelas i London, att den brittiska regeringen beslutat frige de 13 italienska kolångare, som kvarhållits med sin laster i The Downs. (Dn fr London)

USA:s ekonomiska politik.

Den amerikanske understatssekreteraren Sumner Welles har till den franske finansministern Paul Reynaud överlämnat följande memorandum: "Grundvalarna för Förenta staternas internationella ekonomiska politik äro följande:
1. Sunda kommersiella och internationella relationer utgöra den oundgängliga grundvalen för välstånd och varaktig fred nationerna emellan. Den internationella handeln kan icke fylla denna roll på effektivt sätt, om den icke tillåter varje nation normalt tillträde till hela världens resurser, och icke bara till sådana som ligga innanför dess egna gränser, samt gör det möjligt för den att finna marknader för sitt produktionsöverskott på basis av icke-diskriminerande behandling.
2. Den internationella handeln kan icke blomstra om dess ström avvändes

192:3

10 mars 1940

eller hindras av försök till bilaterala, exklusiva eller diskriminerande överenskommelser. Det kan icke blomstra om dess ström stoppas av överdrivna tullbarriärer, kvantitativa regleringar och valutakontroll. Alla dessa barriärer äro instrument för det ekonomiska kriget. Den senaste tidens erfarenheter ha tydligt visat deras förstörande verkningar på den internationella handeln i fredstid, deras deprimerande inflytande på levnadsstandarden och det allmänna ekonomiska välståndet nationerna emellan samt deras karaktär som skapare av internationell fientlighet, animositet och konflikter.

3. Om världen efter de pågende fientligheternas slut skall återuppbyggas på stabila och fredliga grundvalar, som avlägsna groll och farhågor samt öppna vägen för ekonomiskt framåtskridande, måste den internationella handelns metoder åter läggas på sund basis.Detta kräver ett gradvis skeende undanröjande av de överdrivna handelshindren, vilka hejda varuströmmen utanför de nationella gränserna. Vidare måste man acceptera mest-gynnad-nationsprincipen i syfte att avlägsna all diskriminering. På valuta- och kreditområdet måste man skapa förhållanden som äro nödvändiga för handelsmetodernas multilaterala fungeranden."

Efter att ha konfererat med konseljpresident Daladier gav finansminstern regeringens fulla anslutning till de i detta memorandum framlagda principerna. (TT fr Havas)

x

193:1

11 mars 1940

Fredsförhandlingar Finland - Sovjetunionen.

Finska regeringen har 10/3 utsänt en kommuniké av följande lydelse: "Enligt vad Finska Notisbyrån erfarit har Finlands regering redan sedan någon tid tillbaka stått i kontakt med sovjetryska regeringen. Denna kontakt har förmedlats av Sveriges regering. Avsikten har varit att företa sonderingar huruvida det förefinnes möjligheter att inställa fientligheterna och få till stånd fred. Resultatet har blivit att bägge parterna ansett direkta diskussioner nyttiga. Efter det den sovjetryska regeringen inbjudit representanter för Finlands regering till Moskva i och för förhandlingar, avreste 6/3 härifrån en delegation, bestående av statsminister Ryti, minister Paasikivi, general Walden och riksdagsman Voionmaa. Delegationen har haft några möten med representanter för den sovjetryska regeringen. Härvid har man gjort sig förtrogen med de sovjetryska fredsvillkoren. Hittills har intet avgörande skett".

(DN fr Helsingfors)

Italiens press om Finland.

Gayda skriver i tidningen Voce d'Italia: "Frågan om fred mellan Finland och Sovjet angår endast de två krigförande regeringarna. Det är Finland och Finland ensamt, som kan bestämma om det hjältemodiga krig som landet för skall fortsättas ända till slutet. Det är omöjligt att inse hur en intervention skulle kunna skona Norge och Sverige och undgå att framkalla vedergällning icke blott från Sovjet utan även från Tyskland. Varje

193:2

11 mars 1940

brittisk och fransk intervention skulle därför betyda en avsiktlig utvidgning av den europeiska konflikten". (TT fr Reuter)

Tal av Hitler. Vid åminnelsehögtidligheten 10/3 i tyghuset i Berlin för de under världskriget och det nuvarande kriget stupade höll rikskansler Hitler ett tal till tyska folket, vari han bl.a. yttrade: "Så gå vi i dag till firandet av denna minnesdag i känslan av en ny inre värdighet. Det som de stupade en gång kämpade för, för detta kämpa nu också vi. Då de plutokratiska demokratiernas värld förklarar den vildaste strid mot det nationalsocialistiska Tyskland och anger dess förintande som högsta krigsmål, bekräftas för oss därmed blott vad vi ändock veta, nämligen att den nationalsocialistiska folkgemenskapens tanke även i våra motståndares ögon gör tyska folket särskilt farligt, emedan den gör det oövervinnligt... Såsom nationens ledare, såsom rikets kansler och såsom högste befälhavare för den tyska krigsmakten lever jag därför nu blott för en enda uppgift: att dag och natt tänka på segern och kämpa och arbeta för den, om nödvändigt icke heller skona mitt eget liv i insikten om att den tyska framtiden denna gång avgöres för århundraden framåt. Som förutvarande soldat i det stora kriget har jag blott en enda ödmjuk bön att rikta till försynen: Må den låta oss alla bli delaktiga av nåden att i ära avsluta det sista kapitlet i den stora folkkampen för vårt tyska folk. Vår bekännelse på denna dag vare därför den högtidliga eden: det krig som påtvingats det

193:3

11 mars 1940

stortyska riket av de kapitalistiska makthavarna i Frankrike och England måste bli den ärorikaste segern i Tysklands historia". (TT fr DNB)

<u>Ribbentrop hos Mussolini</u>. Mussolini har i närvaro av greve Ciano mottagit riksutrikesminister von Ribbentrop. (TT fr Reuter)

<u>Welles i London</u>. Amerikanske understatssekreteraren Sumner Welles anlände 10/3 till London. (TT fr London) x

194:1

12 mars 1940

Günther om Finlandsfrågan.

Utrikesminister Günther har i en intervju uttalat sig om Finlandsfrågan. "Vi i Sverige ha blivit mycket överraskade över det sätt varpå vår politik missuppfattats och vanställts i utlandet," förklarade utrikesministern. "Vår ständiga och enda strävan har varit att göra vad som är bäst på en gång för Finland och Sverige. Omständigheterna ha gjort klart för oss att det bästa sättet att hjälpa Finland är att vi själva förbli neutrala men göra allt vad vi kunna då det gäller att förse Finland med all den materiel och alla de frivilliga, som krävas, och jag kan säga, att vi verkligen gjort en hel del. Vi ha dessutom hela tiden handlat i den intimaste och hjärtligaste kontakt med finska regeringen och göra så fortfarande. Jag är glad över tillfället att klargöra att vi icke haft den minsta kontakt med Tyskland under hela den tid dessa förhandlingar pågått. Vi ha icke gjort något för att råda den finska regeringen. Vi ha vidarebefordrat ryska förslag och det finska svaret. Frågan om en svensk garanti till Finland, om fred slutes, har ännu icke upptagits. Sveriges inställning till ett eventuellt befästande av Ålandsöarna är densamma som förut. Den är beroende på de geografiska förhållandena. En minskning av Sveriges järnmalmsexport till de krigförande makterna tycks mig vara motsatsen till att skydda neutraliteten. Det bästa sättet att bevara neutraliteten är att fortsätta den normala handeln med alla parter. Jag hoppas, att de engelsk-svenska relationerna skola bli lika hjärtliga som de av tradition varit och fortfarande äro". (Sv.D.fr Reuter)

194:2

12 mars 1940

<u>USA och de finsk-ryska förhandlingarna.</u>

Utrikesminister Hull förklarade 11/3, att amerikanske ambassadören i Moskva, Steinhardt, icke deltagit i förhandlingarna mellan Finland och Sovjetunionen. De konversationer som Steinhardt haft med Sovjets och Finlands representanter ha varit av ren informationskaraktär för att hålla Washington à jour med förhandlingarnas gång. ((TT fr Havas)

<u>Chamberlain om Finland.</u>

Chamberlain förklarade 11/3 i underhuset: "Underhuset torde veta, att både franska och brittiska regeringarna sänt och fortsätta att sända materiel till Finlands hjälp. Denna materiel har varit till avsevärd nytta för de finska styrkorna. Såsom franska och brittiska regeringarna redan informerat finska regeringen om äro de redo att som svar på en vädjan om ytterligare hjälp skrida till omedelbart och samfällt bistånd åt Finland med användande av alla tillgängliga resurser". Chamberlain förklarade vidare: "Det vore felaktigt att säga, att brittiska regeringen anmodats att medla, men sovjetryske ambassadören omnämnde en gång vissa villkor, som hans regering vore beredd att erbjuda Finland. Brittiska regeringen ansåg sig emellertid icke kunna vidarebefordra dessa villkor till Finland". Sloan, arbetaroppositionen, frågade: "Ämnar brittiska regeringen sända trupper till Finland, och är den i så fall beredd att härvid kränka Norges neutralitet?" Chamberlain svarade: "Jag kan icke tillägga något till det uttalande jag gjort". (Sv.D. fr London)

194:3

12 mars 1940

Tyska löften om sjökrigföringen.

Från tysk sida ha följande löften avgivits till Norge om sjökrigföringen: 1) Norska fartyg i fart mellan neutrala länder skola undersökas enligt prisrättens regler och ingen sänkning skall företagas, innan sådan undersökning ägt rum. 2) Norska fartyg i barlast på resa till Storbritannien och som icke gå i konvoj, skola icke beskjutas, förrän de eventuellt undersökts enligt prisrättens regler. 3) Norska fartyg på resa från Storbritannien med kol eller liknande laster skola icke angripas av de tyska sjöstridskrafterna men eventuellt undersökas. 4) Norska fartyg, som tidigare ha gått i konvoj, komma icke av denna orsak att angripas, om de senare gå utan konvoj. Den omständigheten att de tidigare ha gått i konvoj, skall icke ha någon betydelse. 5) Alla fartyg, som gå i konvoj, utsätta sig däremot för fara. 6) Amiralstabschefen skall snarast ge vederbörande officerare nödvändiga instruktioner. (Sv.D. fr Oslo)

Avtal Norge- Storbritannien.

Brittiska ministeriet för den ekonomiska krigföringen meddelar, att de handelsförhandlingar som förts mellan Storbritannien och Norge avslutats och att ett krigshandelsavtal 11/3 undertecknats. Enligt detta avtal skall den engelsk-norska handeln fortsätta i normal omfattning så långt krigsförhållanden tillåta. En ständig engelsk-norsk kommission skall tillsättas. (TT fr London)

194:4

12 mars 1940

Welles endast rapportör.

Amerikanske understatssekreteraren Sumner Welles har omtalat för Reuter, att hans mission uteslutande var av undersökande natur och att alla synpunkter som delgivits honom av europeiska regeringsmedlemmar voro ämnade att informera president Roosevelt samt att Welles själv icke hade några förslag eller erbjudande att göra från sin regerings sida. (TT fr London)

Indiska furstarna förbli lojala.

De indiska furstarnas representation sammanträdde 11/3 i Delhi, varvid man antog en resolution, i vilken man gav uttryck åt sin lojalitet mot engelska kronan och engelska regeringen i "deras heroiska kamp för att trygga rättvisans sak och bevara fördragens och NF-aktens helgd". I resolutionen förklaras vidare, att de indiska furstarna och Indiens ledare äro fast beslutna att lämna all möjlig hjälp i fråga om män, pengar och materiel för krigets fortsättande. (TT fr Reuter)

Presidentval i Bolivia.

Till president i Bolivia har valts general Tanaranda. (TT fr Havas)

x

195:1

13 mars 1940

Fred
Finland-Sovjet.

Natten till 13/3 ingick meddelandet, att fred mellan Sovjetunionen och Finland undertecknats i Moskva. Fredsvillkoren utsändes vid 2-tiden på natten genom kominterns radiostation i Moskva och bekräftades även genom DNB. De främsta bestämmelserna i fördraget äro följande: 1) De militära operationerna inställas omedelbart på båda sidor. 2) Karelska näset, inklusive Viborg, avträdes till Sovjetunionen liksom även västra Ladogastranden med Sortavala. 3) Finland upplåter en militär stödjepunkt åt Sovjetunionen på halvön Hangö. 3) Hangö med tillhörande territorium utarrenderas på 30 år till Sovjetunionen för 5 milj. finska mark i och för upprättande av en flottbas. 4) Finland förpliktar sig att icke i sina farvatten i norra Atlanten hålla några krigsfartyg, ubåtar och luftstridskrafter med undantag för små kustbevakningsfartyg. 5) Sovjetunionen förpliktar sig att dra tillbaka sin trupper från Petsamo. 6) Sovjetunionen skall åtnjuta rätt till fri transitering över Petsamo till Norge och omvänt, utan tullkontroll. 7) Under loppet av år 1940 skall en järnvägslinje byggas från Kandalaksja till Kemijärvi. 8) Fredsfördraget skall ratificeras inom tre dagar och ratifikationsinstrumenten utväxlas i Moskva. 9) Kl. 12 på middagen 13/3 skola stridsoperationerna vid fronten inställas. Kl 10 15/3 skola båda parters trupper dra sig tillbaka till den nya statsgränsen. 10) Förhandlingar om ett handelsfördrag mellan Sovjetunionen och Finland skola omedelbart inledas. (DN)

195:2

13 mars 1940

Svenska frivilligkåren. Efter stark artilleriförberedelse 11/3 gingo ryssarna till anfall mot en av de svenska frivilligas framskjutna avdelningar. Den anfallande styrkan torde ha varit ungefär av ett kompanis storlek. Anfallet tillbakavisades med lätthet, och när morgonen grydde lågo 76 döda ryssar framför de svenska linjerna. (TT fr Helsingfors)

Rysk krigsrapport. Generalstaben för Leningrads militärdistrikt meddelar bl.a.: 11/3 fullbordade de ryska trupperna inringningen av Viborg och besatte de östra och norra delarna av staden. På västra stranden av Viborgska viken avancera de ryska trupperna framgångsrikt. (TT fr Tass)

Daladier om Finland. Daladier erinrade 12/3 i franska kammaren om den hjälp Frankrike givit Finland alltfrån det ryska anfallets första dag. "Frankrike kommer i främsta rummet bland de länder som beviljat leveranser av krigsmateriel till Finland, och dessutom har Frankrike på Helsingforsregeringens anhållan sänt ultramoderna bombplan till Finland. Materiel enbart skulle emellertid icke räcka till att rädda Finland. Den frågan har uppställts här: Skola ni sända män? Jag har svarat: Vi skola också sända män. Det var vid sammanträdet med högsta rådet 5/2 som beslutet fattades. Redan 26/2 voro de franska trupperna i expeditionskåren utrustade och samlade. Ett avsevärt antal fartyg lågo redo för avfärd i två stora hamnar vid Kanalen och Atlanten. Den brittiska regeringen, på vars lott större

195:4

13 mars 1940

Avtal England-Danmark. Brittiska ministeriet för den ekonomiska krigföringen meddelar, att ett krigstidshandelsavtal 12/3 paraferats av brittiska och danska regeringarna. Syftet med detta avtal är att under rådande förhållanden i möjligaste mån underlätta den normala handelsströmmen. (TT fr Reuter)

Tysk ungdom får tjänsteplikt. Den lag om ungdomstjänsteplikt som utfärdades 11/12 1936 träder 20/4 1940 i kraft i sin fulla omfattning. Därigenom införes för alla ungdomar i åldern 10 t.o.m. 18 år s.k. ungdomstjänsteplikt. Genom denna lag bli alla ungdomar i denna ålder förpliktade att tjänstgöra inom Hitlerjugend. (TT fr DNB)

Hungersnöd i Kina. Svår hungersnöd råder i mellersta Hopei. Det antal människor, som med anledning av översvämningarna under 1939 hotas av svältdöden, är 3 milj. i Hopei och 1 milj. i Sjantung. I Hopei ligger 12.500 byar öde och i Sjantung 5.000. (TT fr Peiping)

Japan varnar England. Utrikesminister Arita förklarade 12/3 i parlamentet bl.a: Japan antar icke, att Förenta staterna i samband med understatssekreterare Welles' besök i Europa planerar en inringningspolitik mot Japan; Japan skall företa lämpliga åtgärder om England verkligen utvidgar sin blockad till Fjärran Östern, särskilt Japanska sjön, för att spärra Vladivostok;

195:5

13 mars 1940

Japan är berett att avstå från sin exterritorialrätt i Kina. En dylik åtgärd är emellertid icke möjlig förrän den nya kinesiska regeringen trätt i funktion, då vederbörliga förberedelser krävas. (TT fr DNB)

__Finska ministrar avgå.__

Enligt meddelande från Helsingfors ha 2 finska ministrar uttalat sin avsikt att avgå med anledning av fredsöverenskommelsen. Dessa äro försvarsminister Niukkanen och undervisningsminister Hannula.

(DN fr Helsingfors)

x

196:1

14 mars 1940

Fredsfördraget Finland - Sovjet.

Fredsfördraget mellan Socialistiska sovjetrepublikernas union och finska republiken är av följande lydelse: Sovjetunionens högsta råds presidium å ena sidan och finska republikens president å andra sidan ha, ledda av en önskan att avbryta krigshandlingarna mellan de båda länderna och skapa bestående fredliga förhållanden, övertygade om att det ligger i båda parternas intresse att fastställa noggranna villkor för den ömsesidiga tryggheten, däribland för tryggande av städerna Leningrad och Murmansk liksom järnvägen till Murmansk, ha sett det nödvändigt att för detta ändamål avsluta ett fredsfördrag. De befullmäktigade ha, efter företeende av sin fullmakter, vilka befunnits vara i full ordning, överenskommit om följande:

Art. 1: De militära operationerna mellan Sovjetunionen och Finland skola ofördröjligen inställas i enlighet med det förfarande som förutses i det till föreliggande fördrag fogade protokollet.

Art. 2: Statsgränsen mellan Sovjetunionen och Finland fastställes genom en ny linje, genom vilken hela Karelska näset med staden Viborg (Viipuri) införlivas med Sovjetunionens territorium liksom också Viborgbukten med dess öar, västra och norra stranden av Ladogasjön med städerna Keksholm, Sortavala och Suojärvi, en rad öar i Finska viken, territoriet öster om Merkjärvi med staden Kuolajärvi, en del av Fiskar- och Srednijhalvön - allt i enlighet med en till det föreliggande fördraget fogad

karta. Den noggrannare dragningen av gränslinjerna skall fastslås av en blandad kommission, bestående av representanter för båda de fördragsslutande parterna, vilken inom en frist av tio dagar efter undertecknandet av det ömsesidiga fördraget skall tillsättas.

Art. 3: Båda de fördragsslutande parterna förplikta sig att avhålla sig från varje angrepp mot varandra och icke ingå några förbund eller delta i koalitioner som äro riktade mot den ena av de fördragsslutande parterna.

Art. 4 Finska republiken förklarar sig gå med på att till Sovjetunionen utarrendera halvön Hangö mot en årlig betalning av 8 milj. finnmark från Sovjetunionens sida, på en tidrymd av 30 år, liksom också det omgivande sjöterritoriet inom en radie av 5 sjömil åt söder och öster samt 3 sjömil åt väster och norr, vidare ett antal tillhörande öar, i enlighet med bifogade karta, för upprättande av en flottbas, som är ägnad att försvara inloppet till Finska viken mot ett angrepp, varvid Sovjetunionen för försvar av denna flottbas får rättighet att där på sin bekostnad hålla ett erforderligt antal landtrupper och luftstridskrafter. Finska regeringen drar inom loppet av 10 dagar från ögonblicket för ikraftträdandet av det nuvarande fördraget tillbaka alla sin trupper från halvön Hangö, och halvön Hangö med omkringliggande öar övergår till att stå under Sovjetunionens förvaltning, i enlighet med föreliggande fördragsartikel.

(forts)

196:3

14 mars 1940

Art. 5: Sovjetunionen förpliktar sig att dra tillbaka sina trupper från Petsamoområdet, vilket i fredsfördraget av år 1920 frivilligt avträddes åt Finland. Finland förpliktar sig, såsom förutsågs i fredsfördraget av år 1920, att i sina kustfarvatten vid Norra ishavet icke hålla några krigsfartyg eller andra beväpnade fartyg, med undantag för beväpnade fartyg på mindre än 100 ton, som Finland utan begränsning kan hålla där, samt icke mer än 15 krigs- och andra beväpnade fartyg, vilkas tonnage icke får överskrida 400 ton för varje fartyg. Finland förpliktar sig, såsom förutsågs i samma fördrag, att i ifrågavarande farvatten icke hålla några undervattensbåtar och inga beväpnade flygplan. Likaså förpliktar sig Finland, såsom förutsågs i samma fördrag, att ej upprätta några krigshamnar vid denna kust samt icke krigsflottbaser och militära reparationsverkstäder i större omfattning än som är nödvändigt för nämnda fartyg och deras beväpning.

Art. 6: Sovjetunionen och dess medborgare få, såsom fastställdes i fördraget av år 1920, rätt att fritt resa genom Petsamoområdet till Norge och tillbaka, och Sovjetunionen får rätt att upprätta ett konsulat i Petsamoområdet. Varor som transiteras över Petsamoområdet från Sovjetunionen till Norge samt varor som transiteras genom samma område från Norge till Sovjetunionen äro befriade från undersökning och kontroll, bortsett från den kontroll som är nödvändig för att reglera transitotra-

syfte skola parterna uppta förhandlingar om avslutande av ett handelsfördrag.

Art. 9: Fredsfördraget träder i kraft omedelbart efter undertecknandet och skall därpå underkastas ratificering. Utväxlingen av ratifikations-

196:5

14 mars 1940

instrumenten skall äga rum i Moskva inom en tid av tio dagar.

Det föreliggande fördraget har redigerats i 2 utskrifter, på ryska, finska och svenska språken, 12/3 1940 i Moskva. Det är signerat: Molotov, Sjdanov, Vassilevskij, Ryti, Paasikivi, Walden, Voionmaa. (DN)

Finsk proklamation. Finlands regering utfärdade 13/3 följande proklamation till Finlands folk. "Genom det i går undertecknade fredsfördraget ha fientligheterna mellan Finland och Sovjetunionen avslutats. När fientligheterna inleddes 30/11 tog Finlands folk upp kampen mot övermakten med en enighet som blev en förebild för hela världen. Med samma enighet fördes försvarskampen i $3\frac{1}{2}$ månader av vår armé och av Finlands folk, som med sitt arbete understödde försvaret. I försvaret av fosterlandet och allt som är oss dyrbart ha tusenden stupat av vårt lands bästa söner och ännu flera erhållit blessyrer som märka dem för livet. Fosterlandet skall välsigna deras minne och i evig hågkomst bevara deras hjältedåd. Många ha också förlorat livet bakom fronten. Då Finlands regering beslöt att avbryta fientligheterna och att ingå fred med Sovjetunionens regering skedde detta i den fasta förvissningen att vårt folk därigenom frälstes från än större olyckor. Genom vår hjältemodiga, skickligt ledda armés och hela vårt folks gemensamma insatser och genom vår ungdoms blodsoffer ha vi, bortsett från landavträdelser, förmått vidmakthålla det dyrbaraste

I ömsesidig ... [illegible]

(TT fr Helsingfors)

196:7

14 mars 1940

Mannerheims dagorder.

Fältmarskalk Mannerheim utfärdade 13/3 en dagorder, vari han tackade finska armén för dess insatser. Särskilt framhöll han reservofficerarnas och lottornas betydelse. Den utländska hjälpen till Finland hade uppgått till 2 med artilleri och flyg förstärkta bataljoner. Mannerheim yttrade vidare: "Utan den generösa hjälpen i vapen och utrustning Sverige och västmakterna givit oss hade så långt motstånd som vårt varit omöjligt... Tyvärr har det storartade löfte om hjälp som västmakterna givit oss ej kunnat fullföljas genom att våra grannar av omsorg om eget hus förvägrat deras trupper rätt till genomfart". (TT fr Helsingfors)

Tal av Tanner.

Utrikesministern Tanner förklarade 13/3, att Sverige, Norge och Finland i en nära framtid skola diskutera möjligheten av ett försvarsförbund för att skydda gränserna, för att bevara dem. Förhandlingarna om ett försvarsförbund voro uppe till diskussion redan före det Rytidelegationen reste till Moskva, men minister Tanner besvarar nekande frågan om samma tanke nämndes vid novembermötet i Stockholm. Initiativet var finskt, men planerna gingo inte att förverkliga under kriget. Däremot enades de tre ländernas regeringar om att så fort freden en gång var verklighet skulle frågan tas upp på nytt. Ögonblicket har nu kommit. "Det krig vi kämpat igenom är en kort episod i det finska folkets historia. Det har givit oss erfarenheter som vi icke haft förut; den viktigaste är den att vårt folk

196:8

14 mars 1940

kunde enas på ett sätt som vi aldrig förut kunna tänka oss. Om vi lyckas behålla enigheten, så är detta ett löfte om att Finland åter skall resa sig. Vi ha mött mycken sympati under dessa svåra månader, inte endast sympati, utan också hjälp i skilda former. Från Skandinavien ha vi fått krigsmateriel och frivilliga, främst svenskar, som fått göra sin insats vid Salla. Vi ha beklagat många gånger att Sverige och Norge ej velat tillmötesgå oss i vår önskan att de skulle sända oss väpnade förband, men vi utöva ingen kritik mot dem för att de icke gjort det. De ha sina affärer att sköta". I fortsättningen erinrade statsrådet om att västmakterna, utan att vara på något sätt förpliktade, sänt krigsmateriel i stor skala, materiel som Finland vid krigets början till en stor del saknade eller endast hade i små förråd. "Det har speciellt från vissa länder sagts att Finland börjat krig mot Ryssland under tryck väster ifrån och att västmakterna i fortsättningen också dirigerat våra handlingar. Vad kan vara mer felaktigt än ett dylikt påstående? Varken före kriget eller under detsamma har någon av de utpekade staterna givit Finland råd, ej heller ha de försökt det. Jag är glad att kunna konstatera, att Chamberlain och Daladier vid sina senaste tal sade, att Finland självt har att bestämma över sitt öde. Nu ha vi också gjort det. Freden är hård, endast framtiden kan avgöra om vi handlat riktigt. Fred är en politisk fråga. Högkvarteret ger oss rapport om läget vid fronterna, och det är denna rapport sammanställd med övriga fakta som blir bestämmande för hur vi

196:9

14 mars 1940

skola handla". Ministern lämnade vidare besked i en del enskildheter. Kemijärvibanan blir icke något monopol för ryssarna. Den står öppen för alla. Därför kan den inte bli någon fara för Finlands oberoende. Under förhandlingarna i Moskva hade icke vid något tillfälle nämnts den kompensation i form av områden i Fjärrkarelen som erbjudits under överläggningarna i Moskva i fjol. Överenskommelsen innehöll icke någon bestämmelse om att den nya gränsen icke skulle få befästas. (DN fr Helsingfors)

Chamberlain om Finland.

Vid underhussammanträdet 13/3 yttrade premiärminister Chamberlain bl.a: "Under hela den finsk-ryska striden har brittiska regeringen i samförstånd med franska regeringen lämnat stora kvantiteter krigsmateriel och förnödenheter av alla slag till Finland. Det har alltid stått klart att det tillkom finska regeringen att besluta om det handlingsätt som den ansåg bäst passa sina intressen... Det är icke riktigt, att finska regeringen gjort upprepade framställningar om hjälp med manskap. Finska regeringen har flera gånger vänt sig till oss med anhållan om materiel, och varje gång har dess hänvändelse besvarats. Finska regeringen erhöll så tidigt som 25/2 meddelande att om den skulle vädja till oss, vore vi redo och gjorde förberedelser för att sända den även manskap. I de omständigheter vari den befann sig beslöt den emellertid att icke framföra någon sådan vädjan. Vi ha icke någon gång hotat att kränka Sveriges och Norges neutralitet".
(TT fr London)

196:10

14 mars 1940

<u>Indiskt attentat.</u>

Ett attentat, varvid förre generalguvernören i provinsen Punjab i Indien sir Mirchael O´Dwyer, dödades och ytterligare 3 personer, däribland engelske ministern för Indien, blevo svårt skadade, begicks 13/3 av en indier under ett möte som anordnats av Indian Association i Caxton Hall i London. (DN fr London)

x.

1°7:1

15 mars 1940

<u>Nordiskt försvarsförbund föreslaget.</u>

På finska regeringens förfrågan har svenska regeringen förklarat sig beredd att undersöka möjligheterna för ett försvarsförbund. Norske utrikesministern Koht har vid förfrågan meddelat: "Finska regeringen förfrågade sig för ett par dagar sedan hos norska regeringen om denna vore villig att pröva möjligheterna att få till stånd ett försvarsförbund mellan Norge, Finland och Sverige. På denna fråga svarade norska regeringen ja." Finska Notisbyrån meddelar: "I samband med de samtal som i sammanhang med det finska kriget förts med Sveriges och Norges regeringar ha även möjligheterna berörts att få till stånd ett försvarsförbund mellan Finland, Norge och Sverige med avsikt att trygga dessa länders gränser och självständighet. Det visade sig dock att detta ej var möjligt under kriget. Emellertid har det överenskommits mellan regeringarna i dessa tre länder att, då freden återinträtt, denna fråga skall upptas till undersökning." (DN)

<u>Koht om hjälpen till Finland.</u>

Utrikesminister Koht höll 13/3 ett tal i radio om Norges neutralitetspolitik. Därvid yttrade han bl.a: "Då Nationernas förbunds delegerade församling i Genève 14/12 enhälligt fördömde det ryska tillvägagångssättet mot Finland, uppmanade den alla medlemsstater att ge Finland all den humanitära och materiella hjälp de voro i stånd att lämna. Och jag kan väl säga, att icke något land gav sådan hjälp så fort och rikligt som Sverige och Norge. Jag nämner i detta sammanhang Sverige först. Jag tror

15 mars 1940

att det är utan motsvarighet i historien att ett folk, som icke självt var med i kriget, kunde visa en dylik offervilja och hjälpsamhet till förmån för ett kämpande broderfolk, som ådagalades i Sverige under dessa månader. I jämförelse härmed ter sig det som gjorts i Norge litet. Och likväl är det sant att aldrig någonsin ha vi i Norge haft insamlingar, som inbringat så stora värden både i pengar och andra saker som insamlingarna till hjälp åt Finland. Dessutom var det fråga om manskapshjälp. Detta låg utanför Nationernas förbunds uppmaning, men i alla de tre nordiska länderna anmälde sig genast frivilliga, som ville vara med att kämpa för Finland. Även här var det Sverige, som gav den allra största hjälpen - många tusen man, som vågade sitt liv för Finland. Jag ser att den finske utrikesministern sagt, att Finland gång på gång bett grannländerna, d.v.s. Norge och Sverige, om att komma hans land till hjälp - det måste i så fall betyda, att dessa båda länder då direkt gingo in i kriget på finsk sida. Det har förut meddelats allmänheten, att en förfrågan av denna art i slutet av februari riktats till svenska regeringen, men att denna svarade nej. Till norska regeringen har någon dylik förfrågan icke ingått och regeringen har då icke heller kunnat giva något svar. Men det säger sig självt att i en sådan fråga som denna kunde Norge icke intaga någon annan ståndpunkt än Sverige. Vi hade också redan på förhand sagt ifrån att vi måste och skulle förbli neutrala, och detta var icke endast en formell ståndpunkt. Den byggde på starka praktiska och politiska grunder. För det första skulle det vara en mycket liten militär hjälp som Norge kunnat

197:3

15 mars 1940

skicka utanför sina gränser, och för det andra måste vi räkna med att om Norge offiellt gick med i kriget, skulle vi därmed genast bli indragna i stormaktskriget, så att Norge skulle kunnat bli nödsakat att försvara sig självt och över huvud taget icke kunna göra något för att hjälpa Finland. Den svenske utrikesministern hade otvivelaktigt rätt, då han sade, att för Sverige var neutraliteten villkor för att det skulle kunna hjälpa Finland, och detsamma gällde lika mycket för Norge. Jag har lagt märke till att vissa personer i Norge icke velat inse denna fara, och de ha ansett, att vi bort sätta in alla krafter på att hjälpa Finland med all den vapenmakt som står oss till buds, ja, en del ha även ansett, att det var ärelöst och en moralisk förnedring för oss om vi ställde oss utanför. Men jag kan icke se någon ära eller någon moralisk vinning i att kasta ett folk ut i en kamp, som icke kan leda till annat än olycka, hat och ödeläggelse. 2/3 kommo franska och brittiska sändebuden till mig och framförde en preliminär förfrågan om norska regeringen skulle vara villig att tillåta brittiska och franska militärstyrkor att passera genom Norge på väg till Finland, om finska regeringen gjorde hänvändelse till Storbritannien och Frankrike med en anhållan om militär hjälp. Samma förfrågan framfördes samtidigt till regeringen i Stockholm, och jag nämner samtidigt, att svenska regeringen redan 3/3 gav sitt svar - det var ett klart avslag på önskan om tillåtelse till genommarsch. Norska regeringen tog litet längre tid på sig och dryftade frågan med stortingets utrikesutskott.

(forts.)

197:4

15 mars 1940

Alla voro då på det klara med, att om Sverige hade svarat ja, hade det funnits anledning att överväga om icke Norge borde göra detsamma, ty även i denna fråga måste Norge och Sverige hålla samma linje - det skulle vara omöjligt att det ena landet sade ja och det andra nej. Men i princip ansåg norska regeringen, att den måste fasthålla vid de internationella neutralitetsreglerna och avvisa tanken på genommarsch för arméer från krigförande länder. Den gav då 4/3 Norges nej. Vi hade fullt pålitlig vetskap om att så framt vi gåvo de båda västmakterna tillfälle att använda norskt eller svenskt landområde till krigshandlingar mot Sovjetunionen skulle Tyskland räkna detta som en fientlig handling och omdelbart ingripa. Därmed skulle vi ha gjort Finland skada och icke gagn - olyckorna för vårt eget land kan var och en tänka sig själv. Och om Finland på detta sätt hade fått Tyskland mot sig skulle nederlaget för Finland varit säkert. Inofficiella fredsförhandlingar mellan Finland och Sovjetryssland ägde i realiteten rum i Stockholm redan från de sista dagarna i januari, och det var dessa överläggningar som senare utvecklade sig till officiella förhandlingar. Strax efter det fredsförhandlingarna väl kommit i gång bad finske utrikesministern norska och svenska sändebuden i Helsingfors att för sina regeringar framlägga frågan om Norge och Sverige skulle tillåta att militärhjälp från västmakterna passerade över resp. regeringars landområden. Detta var på aftonen 11/3, och det var den första och enda gången som Finland kom med en dylik förfrågan, åtmins-

197:5

15 mars 1940

tone till Norge. Svenska regeringen svarade 12/3 på f.m., att den fasthöll vid sin tidigare ståndpunkt i denna fråga. Norska regeringen gav samma svar på eftermiddagen. De politiska orsakerna voro desamma som förut, så att avslaget hade samma grunder. Samma eftermiddag 12/3, framförde de brittiska sändebuden i Oslo och Stockholm en officiell förfrågan om tillåtelse för genommarsch. Detta gjordes efter uppmaning från finska regeringen, men jag måste framhålla, att finska regeringen icke samtidigt hade bett västmakterna om hjälp. Den hade blott bett dem att få klarlagt om tillåtelse till genommarsch eventuellt skulle givas. Det var i grunden detsamma som finska regeringen själv hade förfrågat sig om hos norska och svenska regeringarna. Men den officiella förfrågan från västmakterna kom så sent, att man slapp svara på den, ty samma natt underskrevs freden mellan Finland och Sovjetunionen". (TT fr Oslo)

<u>Tal av Kallio.</u> President Kallio höll 14/3 ett radiotal till finska folket, vari han yttrade bl.a: "Med förundran ha vi fått erfara hur Peter den Stores strävan vaknat till liv i Sovjetunionen. Man vill åter slita bort stora delar av Viborgs län från Finland med vilket det hör samman med nationell och geografisk rätt. Dessa nationella band äro likväl så fasta, att vi måste mellan oss alla fördela det hårda öde som drabbat vårt land, och vi måste ha krafter därtill. Det finska folket med alla dess nationella rättigheter kommer att bestå efter kriget bortsett från

197:6

15 mars 1940

dessa områden. Att dessa områden dock förlorades innebär självfallet en tung förlust, men på vinstsidan står den moraliska segern. Krigets ödeläggelser äro i många hänseenden tunga att bära, men vi lita på att de kulturfolk, som hylla samma höga ideal som vi, skola anse det som en plikt att bistå oss i vårt återuppbyggnadsarbete. Men hur värdefull hjälpen utifrån än varit, gäller det nu för oss framför allt att lita på våra egna krafter". Presidenten uttalade sitt tack till generalfältmarskalk Mannerheim och till armén samt fortsatte: "Jag uttalar mitt tack till Sveriges folk för dess stora offervilja samt ett tack för de vapen och den utrustning, som i synnerhet Sverige och västmakterna givit oss. Vår armés uppgift var den övermäktig. Hjälp utifrån kunde vi ej få, då svenska och norska regeringarna vägrade tillstånd för genomtåg av trupper. Jag vågar dock hoppas, att den oundgängliga nödvändigheten av ett försvarsförbund under detta krig också blivit klar för våra grannar".

(TT fr Helsingfors)

<u>Izvestija om freden.</u>

Tidningen Izvestija skriver med anledning av fredsfördraget mellan Sovjet och Finland, att fördraget av 12/3 icke blott tryggar Sovjets säkerhet genom en förnuftig och rättvis ny gränsdragning, det lägger även grunden för en utveckling av varaktiga vänskapliga relationer mellan de båda länderna. Varken genom sin anda eller genom sin bokstav vållar fördraget det ringaste avbräck i Finlands oberoende och suveräna rättigheter.

(TT fr DNB)

197:7

15 mars 1940

USA:s embargo mot Sovjet består. Amerikanska regeringen har låtit förstå, att det "moraliska embargot" på export av krigsmaterial till Sovjetunionen kommer att fortsätta. Tillfrågad härom förklarade utrikesminister Hull, att den ingångna freden mellan Finland och Sovjet icke medför att embargot automatiskt försättes ur kraft. (Times fr Washington)

Norska flygplansköp. Norska regeringen har beställt amerikanska jaktplan från Northrop och andra fabriker till ett värde av 2,5 milj. dollar och samtidigt förbehållit sig rätten att få köpa ytterligare plan till samma värde. (Times fr Washington)

Gandhi fördömer mordet. Gandhi uttalade 14/3 en förhoppning att våldsdådet i Caxton Hall icke skulle få inverka på det politiska läget. Han tillade, att sir Michael O'Dwyers död djupt smärtade honom. Den nationella indiska pressen ansluter sig till det allmänna fördömandet av dådet. (TT fr Reuter)

x

198:1

16 mars 1940

<u>Fredsförslagen inför finska riksdagen.</u>

Finska riksdagen godkände 15/3 vid första och andra läsningen med 145 röster mot 3 regeringens proposition om freden, byggd på dokumenten från överläggningarna i Moskva. 18/3 äger grundlagsenligt den tredje mera formella läsningen rum, och därpå kan ratificeringen av fördraget ske. För godkännandet hade endast fordrats 2/3 majoritet. Diskussionen pågick i 2½ timmar. Riksdagsmännens antal är 200. En del blanka sedlar avgåvos. Av rösterna mot fördraget avgåvos 2 av medlemmar av I.K.L. och en av en medlem av svenska folkpartiet. (DN fr Helsingfors)

<u>Ryti om freden.</u>

Vid remissdebatten om fredsfördraget i finska riksdagen höll statsminister Ryti ett tal, vari han utförligt motiverade det steg som tagits. Han yttrade bl.a: "Enligt hela världens åsikt var Finlands sak från början hopplös. Sympati kom oss till del i rik omfattning men ingenstädes ifrån effektiv hjälp. Först då det visade sig, att Finland var mäktigt ett framgångsrikt försvar har humanitär, materiell och materialhjälp i rikt mått erhållits, speciellt från Sverige och västmakterna. Manskapshjälp har däremot icke kommit, knappast till namnet, faktiskt endast några förstärkta bataljoner frivilliga, huvudsakligast från Sverige. Deras antal har emellertid varit så litet och de ha hunnit till fronten så sent att deras betydelse med hänsyn till krigets art och omfattning varit ringa. För sin ådagalagda personliga offerberedskap och för att de åter

198:2

16 mars 1940

en gång ha förnyat vapen- och blodsbrödraskapet mellan de nordiska ländernas folk förtjäna de Finlands djupaste tacksamhet." I fortsättningen framhöll Ryti, att väpnad hjälp också erbjöds från västmaktshåll. "Om vi mottagit den hade vi likväl hamnat i världskriget, och ingen kunde med säkerhet säga hur länge det kriget komme att räcka. Sannolikt hade västmakternas motståndare också bekrigat deras hjälptrupper här, och vårt land skulle sålunda ha blivit ett slagfält även i storkriget. Hjälpen blev dessutom i sin helhet osäker därigenom att den måste anlända via två neutrala länder, Sverige och Norge, vilka vägrade tillstånd till genommarsch. Transporten hade kunnat ske endast längs få järnvägar, vilkas transportförmåga också i övrigt var begränsad och vilka lätt hade kunnat förstöras. Under dessa omständigheter och med beaktande av den sena tidpunkt, då hjälpen i bästa fall kunnat komma, ansåg sig regeringen icke kunna betrakta detta hjälpanbud som sådant att man genom att acceptera det hade kunnat taga de risker som krigets fortsättande medfört". (TT fr Helsingfors)

<u>Ryska kommentarer till freden med Finland.</u>

De officiella ryska presskommentarerna till den finsk-ryska fredstraktaten utmynna i följande: Sedan västgränsen nu blivit tryggad genom det finsk-sovjetryska fredsfördraget, inträder Stalins utrikespolitik i ett nytt skede, men dess ledande princip är fortfarande Stalins fredsprogram.

198:3

16 mars 1940

Detta fredsprogram präglas av den av Moskvaregeringen hävdade nödvändigheten att trygga Sovjetunionens säkerhet åt alla håll, i söder, nordost och väster lika mycket som i nordväst. (TT fr Reuter)

<u>Koht om nordiska försvarsförbundet.</u> Koht har 15/3 uttalat: "Därest förhandlingar i frågan om ett nordiskt försvarsförbund ägt rum tidigare, alltså under det finsk-ryska kriget, ha i varje fall Norge och norska regeringen icke deltagit i dessa förhandlingar. Norska regeringen har icke tillfrågats förrän vid hänvändelse från finske utrikesministern 11/3, sålunda efter att den finska förhandlingsdelegationen sänts till Moskva. Frågan kom samtidigt med förfrågningen angående tillstånd för genommarsch av fransk-brittiska trupper. Jag vill uttryckligen betona, att norska regeringen icke bundit sig för mera än att pröva möjligheterna för att få till stånd ett dylikt förbund. Såvitt jag har mig bekant föreligger ännu icke något utkast eller någon närmare utformning av planen. Emellertid kan jag mycket väl se åtskilliga förhållanden som kunna göra det önskvärt att uppta denna fråga till allvarlig prövning." (NTB)

<u>Tyskland och nordiska försvarsförbundet.</u> I en tysk kommuniké till den utländska pressen heter det: Med anledning av finska regeringens förslag till Sveriges och Norges regeringar om avslutande av ett försvarsförbund förklarar man i härvarande politiska kretsar, att man icke ser någon anledning att ta ställning till denna

198:4

16 mars 1940.

fråga. Man betonar snarare, att de skandinaviska staterna måste behålla sin fulla frihet att oberoende av främmande inflytelser fatta beslut i frågor som närmast röra dem själva. Det är enligt uppfattningen i härvarande kretsar de nordiska staternas sak på vilket sätt de i framtiden skola möta de problem som skapats genom det engelsk-franska hotet mot de skandinaviska staternas neutralitet. (TT fr Berlin)

Kung Carol och Järngardet.

Rumänske premiärministern Tatarescu har mottagit en delegation av förutvarande järngardister, vilka till honom överlämnade en deklaration att Järngardet ansluter sig till den nya politiska ordningen i Rumänien. Försoningen uppges innebära stora eftergifter åt järngardet i utbyte mot dess lojalitetsdeklaration för regimen. Bland dessa eftergifter är en allmän amnesti och frigivande av alla järngardister, som befinna sig i koncentrationsläger samt återinsättande i ämbetet av järngardister som innehaft offentliga poster. (Times fr Bukarest)

x

199:1

17 mars 1940.

Günther om Finland.

Utrikesminister Günther berörde i ett föredrag 16/3 Finlandsfrågan. Han yttrade bl.a: "29/1 meddelade ryssarna i en not, att de icke i princip motsatte sig att träffa en uppgörelse med regeringen Ryti-Tanner. Denna regering borde emellertid framlägga ett förslag till förhandlingsbas, och för att kunna accepteras måste det innefatta alla de ryska kraven från i höstas, varjämte ryssarna nu fordrade ytterligare garantier. Vid denna tidpunkt hade alla här i landet trott, att striden gällde hela Finlands existens. Kuusinenregeringen var erkänd i Moskva som Finlands enda lagliga regering. Skulle svenska regeringen ha vägrat att överlämna den ryska noten till Finland? Något så absurt kunde väl ingen påstå. Det finska svaret blev ett förslag att uppta förhandlingar på basis av vad som från finsk sida medgivits före krigsutbrottet. Och ryssarna hade därefter förklarat, att detta icke kunde godtas. Så småningom kom man emellertid fram till något mer preciserade krav från sovjetregeringens sida. På detta förslag hade finnarna rest till Moskva, och vad därefter tillkommit hade svenska regeringen ingenting att göra med. Under de samtal som ägt rum hade svenska regeringen icke underlåtit att bringa till sovjetregeringens kännedom att den riskerade svensk intervention, därest en uppgörelse inte kunde träffas." Utrikesministern berörde härefter frågan om den direkta svenska interventionen. Det hade sagts, att orsaken till den avböjande hållning regeringen intagit varit ett ingripande från tysk sida, men samtidigt hade det uttalats tvivel på att Tyskland verkligen

17 mars 1940.

skulle ingripit, även om svenska armén sänts till Finland. I detta hänseende var det till fyllest att fastslå, att svenska regeringen var fullt övertygad om att ett uppträdande av västmaktstrupper i vårt land måste dra med sig att kriget skulle förflyttas till Sverige och vårt folk sålunda indras i kriget. Tyskland skulle ej i lugn kunna se på medan engelska och franska trupper etablerade sig i Norden, avskuro malmtillförseln och förberedde en offensiv mot Tyskland. Lika klart var det, att västmakterna hade kommit till Sverige, om svenska armén ryckt in i Finland. Var och en kunde i dessa dagar förstå vilket ofantligt intresse särskilt Frankrike tillmätt möjligheten av en nordfront mot Tyskland. Om Sverige och Finland varit inbegripna i ett gemensamt krig, skulle dessa länder för sitt förseende med krigsförnödenheter och annan materiel blivit beroende av västmakterna och säkerligen även snart behövt deras direkta hjälp. Att låta västmaktstrupper passera genom Sverige till Finland hade tydligen ännu mera omedelbart haft samma effekt. (DN)

__Freden inför finska riksdagen.__ Under debatten i finska riksdagen 15/3 om godkännande av fredsfördraget uppträdde som förste talare ordföranden i utrikesutskottet professor Voionmaa, som klarlade utrikesutskottets inställning till frågan och betonade, att utskottet enhälligt avgivit sitt förordande betänkande. Han meddelade också, att den partigrupp han tillhörde, socialdemokratiska riksdagsgruppen, enhälligt beslutat rösta för fredsfördragets antagande. Undervisningsminister Hannula sade, att det var oskäligt att fordra, att

199:3

17 mars 1940

han i egenskap av riksdagsman skulle rösta för det förslag han som regeringsmedlem motsatt sig. Riksdagsman Estlander, svenska folkpartiet, ansåg, att regeringen eller de delegerade åsidosatt riksdagens rätt vid avslutandet av denna fred. Som protest häremot föreslog talaren, att propositionen skulle förkastas. Riksdagsman Kares, IKL, som deltagit i utrikesutskottets behandling av propositionen och till densamma fogat en reservation, i vilken han meddelat, att han hade en från utskottets majoritet avvikande åsikt med hänsyn till motiveringen till betänkandet, belyste nu närmare sin hållning, men slutade med att framhålla, att han dock icke ansåg sig kunna rösta mot fördraget. Riksdagsman Furuhjelm, svenska folkpartiet, yttrade bl.a: "De hårda fredsvillkoren kännas så mycket tyngre som de icke stå i något rimligt förhållande till den lysande försvarskamp vår armé och civilbefolkningen fört." Han framhöll dock, att man nu måste finna sig i det som skett, men att man icke får ge tappt för framtiden. Riksdagsman Kukkonen, agrar, framhöll, att Finlands försvarskrig från början till slut varit en hjältesaga. Vi ha kämpat "för bevarandet av mänsklighetens dyrbaraste och trots allt eviga värden!" Talaren meddelade, att agrarförbundets riksdagsgrupp skulle stödja förslaget. (TT fr FNB)

199:4

17 mars 1940

Rysk-finska fredsfördraget ratificerat. Finska republikens president beslöt vid föredragning i statsrådet 16/3 att ratificera fredsfördraget av 12/3 mellan Finland och Sovjetunionen. Republikens president befullmäktigade vid samma föredragning minister J.K. Paasikivi och riksdagsmannen professor Väinö Voionmaa att verkställa utväxlingen av ratifikationsurkunderna, vilken enligt fördragets 9 art. äger rum i Moskva inom 10 dagar efter fördragets undertecknande.

(TT fr Helsingfors)

Baltisk konferens. De tre baltiska staternas elfte utrikesministerkonferens avslutades 16/3. I en efter mötet utfärdad officiell kommuniké heter det: "De hittills gjorda erfarenheterna ha lett ministrarna till den slutsatsen att den av de baltiska staterna bedrivna neutralitetspolitiken samt deras internationella förpliktelser och deras hållning beträffande de frågor som det nuvarande internationella läget framkallat motsvara deras beslutsamhet att förbli utanför väpnade konflikter och bevara sitt oberoende och sin säkerhet. De skola välkomna varje initiativ som till mål har att återsätta en rättvis och varaktig fred mellan nationerna samt komma att inom gränsen för sina möjligheter understödja strävandet efter detta mål." Utgående från samma tankegång ha de tre ministrarna med tillfredsställelse hälsat återställandet av fredliga förbindelser mellan Finland och Sovjetunionen.

(TT fr DNB)

199:5

17 mars 1940

Norsk protest. i Berlin.

Norska utrikesdepartementet meddelar: 12/2 blev den norska ångaren "Nidarholm" torpederad utanför Irlands kust. Livbåtarna sattes omedelbart ut. Ubåten gick därefter runt livbåtarna och avsköt två granater som exploderade i dessas närhet. 15/3 fäste norska legationen i Berlin i en not tyska utrikesministeriets uppmärksamhet på att sänkningen av "Nidarholm" ägt rum i strid med folkrättens regler, i det att fartyget blev torpederat utan föregående undersökning. Det utgör vidare ett klart brott mot folkrätten att fartyget sänktes utan att ubåten på förhand bragte besättningen och skeppspapper i säkerhet i enlighet med de regler för ubåtskriget som fastställdes i Londonprotokollet 6/11 1936 och till vilka även tyska regeringen anslutit sig. Norska regeringen har därför inlagt en bestämd och allvarlig protest mot förfaringssättet. (TT fr Oslo)

Sydamerikansk protest i London.

21 amerikanska republiker ha hos brittiska regeringen protesterat mot sänkningen av den tyska lastångaren "Wakama" i brasilianska farvatten. (TT fr Reuter)

x

200:1

18 mars 1940

Möte Hitler-Mussolini. I samband med riksutrikesminister von Ribbentropps besök i Rom träffades överenskommelse om det sedan en längre tid planerade sammanträffandet mellan Hitler och Mussolini. Detta äger rum 18/3 vid Brennerpasset. Även utrikesminister Ciano och utrikesminister von Ribbentrop delta i överläggningarna. (DN fr Berlin)

Indisk opposition. Blott några få kilometer från Ramgarh, där den indiska nationalkongressen f.n. sammanträder, är en s.k. allindisk antikompromisskongress under ledning av Bose samlad. (TT fr Reuter)

x

201:1

19 mars 1940
Svenska nationalinsamlingen för Finland.

Direktör Edström har lämnat följande uppgifter om fördelningen av medlen från svenska nationalinsamlingen för Finland: Frivilligkåren har erhållit 10 milj. kr., Finlands folkhjälp 8 milj. och finska regeringen direkt 4 milj. kr. Till att skaffa jakt- och flygplan har åtgått cirka 4 milj. kr., till vissa humanitära specialuppgfiter: den stora läkarhjälpen, hästambulansen, sjukutrustning etc. 900.000 kr., livsmedel 800.000 kr. samt just i dessa dagar 500.000 kr. till utsändande av bussar och bilar för evakuering av de avstådda områdena. Detta gör sammanlagt 28.2 milj.kr. (Sv.D.)

Welles ej förmedlare.

Utrikesminister Hull förklarade 18/3, att Sumner Welles icke tagit någon del såsom förmedlare i överläggningarna mellan främmande makter vid de konferenser han haft med statsmän i de europeiska huvudstäder som han besökt. (TT fr Reuter)

x

gritet." Premiärministern fortsatte: "Om vi i vårt land, trots allt vi gjorde, icke kunde rädda Finland från dess öde så kan det ändå hända att vår förmåga att hälpa Finland ännu icke är uttömd. Tyskland kan icke frita sig från sitt ansvar. Finland skulle aldrig ha utsatts för invasion om det icke varit för pakten mellan Tyskland och Sovjetunionen. Det var enbart tyska hotelser som skrämde de skandinaviska länderna till att undanhålla den hjälp som kanske kunde ha räddat Finland". Beträffande materielen erinrade han om att Storbritannien befann sig i krig. Ingen hemställan som finska regeringen riktat till Storbritannien har dock förblivit obesvarad. Varje begäran behandlades med skyndsamhet och uppfylldes så långt möjligt var med tanke på Storbritanniens egna behov. Chamberlain uppräknade därefter den utlovade och avsända materielen. I fråga om flygplan hade 152 utlovats och 101 sänts, och i övrigt voro siffrorna respektive: för kanoner 223 och 114, för granater 297.200 och 185.000, vickerskanoner 100 och 100, sjöminor 500 och 400, handgranater 50.000 och 50.000, flygbomber 20.7000 och 15.700, antitankkanoner 200 och 200 samt gasmasker 60.000 och 60.000, vidare hade 100.000 uniformskappor utlovats och alla avsänts, 20.000 antitankminor utlovats och samtliga avgått o.s.v. Chamberlain påpekade, att därtill kommo ytterligare en del smärre artiklar samt stora mängder handvapen och ammunition. Vad beträffar manskap förklarade Chamberlain, att Mannerheim i mitten av

januari underrättat Storbritanniens representant att han icke behövde män, medan hans resurser voro tillräckliga fram till islossningen. Han förklarade sig emellertid vara glad, om han kunde få 30.000 man i maj, men underströk, att de måste vara väl utbildade soldater. "Samtidigt erforo vi, att både Finland och Sverige voro nervösa inför det sätt, varpå Tyskland skulle reagera, och att båda hoppades att de eventuella styrkor som komme att avgå icke skulle sändas officiellt". Chamberlain fortsatte: "Brittiska regeringen undersökte läget och konstaterade, att någon effektiv styrka till Finlands hjälp icke var möjlig att åstadkomma på frivillighetens grundval utan att den i maj erforderliga styrkan endast kunde åstadkommas om den upprättades på officiell väg såsom en organiserad expeditionskår. Planerna diskuterades och godkändes vid högsta krigsrådets sammanträde 5/2. Förberedelserna för expeditionskåren företogos med all skyndsamhet, och i början av mars stod en expeditionskår på 100.000 man redo att avgå - 2 månader tidigare än Mannerheim hade begärt, att den skulle komma. Vid expeditionens planering var det två faktorer, som överskuggade de övriga, nämligen för det första att ingen effektiv expeditionskår kunde komma till Finland annat än genom att passera genom Norge och Sverige, och att det därför var nödvändigt att erhålla medgivande härtill från dessa båda länders regeringar". I fråga om Tysklands

202:4

20 mars 1940

hållning sade Chamberlain: "Vi veta nu, att Tyskland, så snart man där fick höra ett rykte om att en sådan styrka skulle passera genom de båda länderna, hotade Norge och Sverige med sin intervention, om de båda länderna gåvo styrkan tillåtelse att passera. Vi insågo, att vi också måste åstadkomma en styrka, som skulle komma till Sveriges hjälp att försvara sig självt, om landet skulle bli angripet av Tyskland. Om Norge och Sverige också gåve sitt samtycke, satte transportmöjligheterna en gräns för expeditionskårens storlek. Vi beslöto under dessa omständigheter att sända den största styrka som kunde bli möjlig med tanke på de fysiska förhållanden, som vi hade att räkna med. En del av styrkan skulle behövas för att hjälpa Sverige, en del skulle bli den egentliga expeditionskåren till Finlands hjälp och dessutom skulle en del trupper behövas för att skydda de långa kommunikationslinjerna. Den manskapsstyrka, som man på denna basis kunde kalkylera med, uppgick till omkring 100.000 fullt beväpnade och utrustade män, och planer uppgjordes för att de skulle kunna börja anlända till Skandinavien under mars månad och att hela styrkan skulle ha anlänt före april månads slut. Detta behövde icke nödvändigtvis bli den enda styrka som avsändes. Frågan om förstärkningar komme att bero på händelsernas utveckling. Vi informerade finnarna om dessa planer under sista hälften av februari månad, och vi föreslogo dem att de skulle göra en offentlig anhållan

om hjälp icke senare än 5/3. Efter en sådan offentlig vädjan ämnade vi göra en officiell hänvändelse till Norges och Sveriges regeringar om att de skulle tillåta expeditionsstyrkan att passera. Vi hoppades, att Finlands hänvändelse skulle få till resultat att dessa båda regeringar icke komme att ställa sig i vägen. Finnarna gjorde inofficiella förfrågningar hos svenska regeringen, men denna förklarade sig icke kunna gå med på reguljära väpnade styrkors passage. Fastän detta var nedslående, fortsatte dock förberedelserna för expeditionskårens avsändande, emedan brittiska regeringen hoppades, att norska och svenska regeringarna skulle ändra sin inställning. Vad vidare Finlands vädjan beträffar, riktade finnarna i början av mars en hänvändelse till oss om att de skulle få tillåtelse att uppskjuta sitt beslut i denna fråga. Samtidigt frågade också de finska ministrarna i London och Paris, huruvida Storbritannien icke kunde sända 50.000 man inom en månad. Vi svarade, att de förslag som redan gjorts gingo ut på den största styrka som det var praktiskt möjligt att transportera med maximalt utnyttjande av förefintliga hamnar och järnvägar. Vi tillade, att vi voro redo att öka den ursprungliga styrkan i vilken omfattning som helst och så snabbt som möjligt med ledning av de erfarenheter som gjordes samt av den militära utvecklingen. I sinom tid kom den dag, som fastställts av finnarna för deras beslut

202:6

20 mars 1940

i frågan om en hänvändelse, men intet meddelades. Nästa dag erforo vi att fredsvillkoren antagits. Det tillkom icke oss att framställa någon kritik. Ett folk som levererat en sådan strid som finnarna gjort måste vara fria från all kritik. Jag vill göra det absolut klart, att vi helt erkände deras rätt att fatta ett eget beslut i ljuset av fakta, som voro kända för dem men kanske icke för oss. Vi måste acceptera detta beslut, antingen vi hade föredragit ett annat eller ej". Chamberlain frågade i fortsättningen: "Har Norges och Sveriges säkerhet skyddats?" och yttrade: "Nej, tvärtom har faran kommit dessa länder närmare än någonsin. I dag står den vid deras tröskel. Vi äro tvungna att känna någon sympati för dessa båda länders position. De trodde, att de stodo tillräckligt långt borta från störningarnas centrum för att icke drabbas av Tjeckoslovakiens och Polens öde. Jag måste understryka, att den neutralitetsdoktrin, som paralyserade Norges och Sveriges handlingar, baserades på åsikten att allting var bättre för ett litet neutralt land än att bli indraget i ett krig mellan Tyskland och de allierade. Denna åsikt grundades emellertid på en annan, nämligen att det gjorde dessa små neutrala stater detsamma, om kriget slutade med seger för Tyskland eller de allierade. Ingenting skall eller kan emellertid rädda dem annat än beslutsamhet att försvara sig själva och att förena sig med de andra som äro redo att hjälpa dem i deras försvar". /forts/

202:7

20 mars 1940

Oppositionsledaren Attlee försvarade Sveriges och Norges politik.
(Sv.D. fr London)

Italiensk presskommentar till mötet Hitler-Mussolini.

Under rubriken "Inom alliansens ram" behandlar Giornale d'Italia 19/3 mötet i Brenner och skriver, att dessa överläggningar falla inom ramen för axeln och alliansen mellan Rom och Berlin, vilken trots alla förhoppningar och förhastade påståenden från vissa utländska håll är intakt och därför också fungerar. Allt som på sin tid kunnat göras för freden har Il Duce gjort mellan slutet av augusti och början av september 1939. (TT fr DNB)

Engelsk kredit till Spanien.

Brittiske handelsministern Duncan meddelade 19/3 i underhuset, att en låne- och betalningsöverenskommelse 18/3 undertecknats i Madrid mellan Spanien och Storbritannien. Handelsministern meddelade vidare, att Storbritannien samtyckt till att förskottera 2 milj. pund till spanska regeringen för inköp av varor samt även ett belopp vilket är tillräckligt för att möjliggöra en 50-procentig avbetalning på utestående skulder.
(TT fr London)

202:8

20 mars 1940

12 timmar arbetsdag i Turkiet.

För att trygga landets beredskap för alla eventualiteter har turkiska regeringen bestämt, att arbetstiden skall ökas från 9 till 12 timmar om dagen i alla industrier vilkas produktion behöver intensifieras. Vidare få kvinnor och barn hädanefter användas för nattarbete.
(TT fr Reuter)

Oroligheter i Indien

Officiellt meddelas i Lahore, att polismän där angripits av medlemmar tillhörande de muhammedanska organisationerna, vilka sökte få till stånd en procession i militärformering, trots det förbud som utfärdats av regeringen i Punjab. Polisen öppnade eld, och 23 demonstranter dödades, medan 39 personer skadades.
(TT fr Reuter)

x

203:1

21 mars 1940

Sovjet om nordiska försvarsförbundet.

Sovjetryska telegrambyrån Tass meddelar: I den utländska pressen uppges, att överläggningar skulle äga rum mellan Finland, Sverige och Norge om avslutande av en s.k. försvarsallians med uppgiften att militärt skydda Finlands gränser. Det uppges också att Sovjetunionen icke skulle göra invändningar mot en sådan "försvarsallians" mellan Finland, Sverige och Norge. Tass har bemyndigats förklara, att dess uppgifter om Sovjetunionens hållning icke motsvara verkliga förhållandet, ty - såsom framgår av norske stortingspresidenten Hambros bekanta sovjetfientliga tal 14/3 - en sådan allians skulle vara riktad mot Sovjetunionen och skulle stå i fullständig motsats mot det fredsfördrag som slöts 12/3 mellan Sovjetunionen och Finland. (TT fr Moskva)

Med anledning av Tass-meddelandet om det ifrågasatta försvarsförbundet mellan Sverige, Finland och Norge har utrikesminister Günther uttalat, att den i meddelandet uttryckta uppfattningen om avsikten med förbundet synes vila på ett missförstånd. Det kan nämligen icke vara fråga om annat än ett rent defensivförbund, uteslutande avsett att gemensamt motstå angrepp. (TT) (forts.)

21 mars 1940

Finska notisbyrån meddelar: Det av den sovjetryska telegrambyrån Tass 20/3 utsända meddelandet angående ett nordiskt försvarsförbund torde grunda sig på en missuppfattning. I fredsfördraget av 12/3 behandlas eventuella förbund i art. 3, där det heter: "Båda fördragsparterna förbinda sig att avhålla sig från varje angrepp mot den andra parten och att icke avsluta några förbund eller delta i koalitioner vilka äro riktade mot någondera fördragsparten". Det omtalade försvarsförbundet mellan de nordiska länderna avser endast att tjäna de därtill anslutna ländernas försvar mot varje angripande makt. Om ett nordiskt försvarsförbund kommer till stånd, är det sålunda icke riktat mot någon makt. Utrikesminister Tanner uttalar i en intervju samma åsikt. "Det hela måste bero på ett missförstånd", säger han. "Ryssland saknar anledning att uppfatta det planerade försvarsförbundet såsom riktat mot någon viss makt."

(TT fr Helsingfors)

Handeln Sovjet-Skandinavien.

Om den ekonomiska betydelsen av det rysk-finska fredsfördraget skriver Moskvatidningen Industrija bl.a.: "Fredsfördraget av 12/3 inleder ett nytt avsnitt i förbindelserna mellan Sovjetunionen och Finland. Finland kommer i framtiden icke längre att utgöra någon barriär på de handelsvägar som från Sovjetunionen leda till de skandinaviska länderna. Fredsfördraget skapar en möjlighet till en omfattande utveckling av frukt-

21 mars 1940

bringande ekonomiska relationer mellan Sovjetunionen och Finland, liksom även mellan Sovjetunionen och de skandinaviska länderna. Ett viktigt perspektiv öppnar fredsfördraget genom bestämmelsen om utbyggande av järnvägslinjen Kandalaksja-Kemijärvi. Tryggandet av transitotrafiken från Sovjetunionen till Norge över Petsamoområdet garanterar likaledes en tillförlitlig förbindelseväg med Norge." (TT fr DNB)

Moskvafredens följder.

Från Helsingfors meddelas, att på de områden som skola avstås åt Sovjetunionen finnas c:a 40.000 jordbrukslägenheter. Vad beträffar stadsfastigheterna finns det enbart i Viborg c:a 7.000 sådana, och i de övriga städerna och köpingarna på det område, som avträdes, sammanlagt omkring 3.000. Brandförsäkringsvärdet för fastigheterna i Viborg, Kexholm, Sordavala och Hangö överstiger 2 miljarder mark, men i detta belopp ingår naturligtvis icke tomternas värde. (DN fr Helsingfors)

Brittiskt svar till Italien.

I den brittiska svarsnoten till Italien i kolexportfrågan heter det, att regeringen vill framhålla, att då det gäller att överväga tillämpningen av den internationella rättens principer under den nuvarande konflikten, måste hänsyn tas till att de allierade bekämpa en fiende, som upprepade gånger kränkt dessa principer på ett flagrant sätt och till

21 mars 1940

och med allmänna humanitära regler. Det heter vidare: "Brittiska regeringen observerar, att italienska regeringen förklarar, att de åtgärder som vidtagits av Storbritannien ha till uppgift 'att störa och äventyra de ekonomiska och politiska relationerna mellan Italien och Storbritannien, sådana de reglerades i överenskommelsen av 16/4 1938'. Den brittiska regeringen för sin del fäster i fortsättningen stor vikt vid denna överenskommelse, vilken enligt dess uppfattning utgör en stabiliserande faktor i Medelhavsområdets politiska byggnad, och regeringen skulle beklaga, om överenskommelsens värde på något sätt äventyrades av de åtgärder som Storbritannien måste vidta under utövandet av sina rättigheter som krigförande makt. Sedan krigsutbrottet har brittiska regeringens strävan varit att i samråd med vederbörande italienska myndigheter undanröja orsakerna till klagomål allteftersom de uppstått."

(TT fr London)

Fransk regeringskris. Franska kammaren gav vid sitt nattplenum regeringen förtroende med 239 röster mot 1. Då emellertid 300 röster nedlades, betraktades omröstningen som ett nederlag för regeringen. Medlemmarna av kabinettet Daladier begåvo sig därför 20/3 till Elyséepalatset för att överlämna hela regeringens avskedsansökan. Finansminister Paul Reynaud erhöll 20/3 uppdrag att bilda den nya regeringen, sedan Daladier avböjt.

(Sv.D. fr Paris)

203:5

21 mars 1940

Indiskt krav på oberoende.

I ett tal vid sammanträde 20/3 med indiska nationalkongressen upprepade Gandhi, att han icke var beredd att taga ansvaret för igångsättandet av en medborgerlig ohörsamhetskampanj, förrän de av honom framlagda villkoren uppfyllts. Han yttrade, att om kongressen icke trodde på hans metoder, kunde den skaffa sig en annan ledare. Panditen Jawaharlal Nehru framlade huvudresolutionen, vilken ånyo framför kongressens krav på fullständigt oberoende åt Indien. Det heter i resolutionen, att Indiens frihet icke kan existera inom den brittiska imperialismens krets. Resolutionen antogs med överväldigande majoritet. Blott 16 delegater röstade emot.

(TT fr Reuter)

x

204:1

22 mars 1940

Denna dag har intet stoff ansetts böra medtagas i kalendariet.

205:1

23 mars 1940

Värnpliktsutbildningen i Sverige.

C:a 10.000 äldre svenska värnpliktiga, som tidigare ej vapenutbildats, kommer att inkallas enligt beslut av K.M:t på överbefälhavarens framställning. I första hand ifrågakomma värnpliktiga av årsklasserna 1935-1939, som uttagits till ersättningsreserven i depåtjänst och tidigare icke erhållit någon utbildning. I andra hand uttas outbildade värnpliktiga, uttagna till linjetjänst av årsklasserna 1930-1935, som bl.a. genom riksdagsbeslut 1933 undandragits militär utbildning i fredstid. (Sv.D.)

Tysk press om nordiska försvarsförbundet.

Berliner Börsenzeitung tar 22/3 ställning till planen om ett nordiskt försvarsförbund. Tidningen skriver bl.a.: "Då den finsk-ryska konflikten uppstod av strategiska orsaker, gäller det nu att avstå från varje militärpolitisk gest och söka ordna det ömsesidiga förhållandet på en ny grundval som är fri från dylika belastningar. Därför kan ett dylikt förbundsförslag icke på något sätt hjälpa Finland utan på sin höjd inge nytt misstroende mot detta land. Det måste frappera, att ehuru det engelska uppsåtet att bryta de skandinaviska staternas neutralitet i sin egen krigförings intresse kom till uttryck i officiell form, har ingen antydan gjorts att Norden i första hand måste trygga sig mot denna anfallsriktning. Å andra sidan har antydningen från en svensk i framskjuten ställning att detta förbunds anda är riktad 'även mot söder'

205:2

23 mars 1940

och de redan omnämnda västmaktsintressena av ett dylikt förbund haft till följd att Tyskland, då det självt måste räkna med att detta förbund kan missbrukas, finner Sovjetunionens misstro mycket förståelig". (TT fr DNB)

Norsk protest i Berlin.

Norska utrikesdepartementet meddelar: 8/3 överlämnade norska sändebudet i Berlin till tyska utrikesdepartementet en not, vari norska regeringen meddelar, att den med stor oro iakttagit de former för krigföringen som tagit sig uttryck i sänkningarna av fartygen "Enid", "Songa", "Tempo", "Eika" m.fl. Norska regeringen anser, heter det i noten, att den både enl. folkrätt och tyska prisrättsbestämmelser kan fordra, att neutrala fartyg som föra varor till Norge icke bli utsatta för angrepp av tyska krigsmakten och att detsamma gäller för norska fartyg på resa mellan neutrala stater eller på resa till ett land som är i krig med Tyskland så länge fartyget icke för kontraband. (TT fr Oslo)

Hangö överlämnat.

En rysk delegation ankom med flyg till Hangö 22/3 för att officiellt motta halvön. (UP fr Helsingfors)

205:3

23 mars 1940

Finskt exportförbud.

Genom 21/3 utfärdad förordning har all utförsel av varor från Finland tillsvidare förbjudits, såvida licensnämnden icke lämnat tillstånd härtill. (TT fr Helsingfors)

Ny fransk regering.

Reynaud fick 21/3 den nya franska regeringen färdig och framlade samma dag ministerlistan för presidenten. Ministärens bas har vidgats i det att socialister medtagits i kabinettet. Vid omröstningen i deputeradekammaren den 22 mars : fick regeringen förtroendevotum med 268 röster mot 156; antalet blanka sedlar var 111, vilket i realiteten betyder, att regeringens parlamentariska ställning icke är stort starkare än ministären Daladiers, när denna avgick.

Regeringen har följande sammansättning: Konseljpresident och utrikesminister Paul Reynaud; vice konseljpresident och minster utan portfölj Chautemps; försvarsminister Daladier; marinminister Campinchi; flygminister Laurent-Eynac; rustningsminister Dautry; justitieminister Sérol; finansminister Lamoureux; inrikesminister Henri Roy; handelsminister Louis Rollin; koloniminster Mandel; undervisningsminister Sarraut; minister för folkförsörjningen Queuille; jordbruksminister Thellier; blockadminister Monnet; minister för offentliga arbeten de Monzie; arbetsminister Pomaret; post- och telegrafminister Julien; informationsminister Frossard; minister för handelsflottan Rio; hälsovårdsminister

205:4

23 mars 1940

Heraud; pensionsminister Rivière.

Den nya ministären har lika många medlemmar som Clemenceaus krigskabinett, men två nyheter finnas. Den ena består i ett krigsutskott som utgöres av konseljpresidenten, vice konseljpresidenten, och försvars-, koloni-, finans- och blockadministrarna. Utskottet skall sammanträda tre gånger i veckan under Reynauds ordförandeskap. Dessutom har bildats ett interministeriellt råd, bestående av finansministern samt de ministrar vilkas funktioner ligga på det ekonomiska området. Rådet skall sammanträda minst en gång i veckan under konseljpresidentens ordförandeskap.

(Sv.D. fr Paris)

<u>Reynauds regeringsförklaring.</u>

I Reynauds regeringsförklaring heter det bla.: "Frankrike är inbegripet i ett totalt krig. En mäktig och beslutsam fiende ställer all mänsklig verksamhet i krigets tjänst och inriktar den på att triumfera. Hjälpt av Sovjets förräderi för han strid på alla områden och samordnar alla de slag som han riktar med ett slags förstörandets genialitet, vars storslagenhet vi medge likaväl som dess avskyvärdhet. Insatsen i detta totala krig är också total. Att vinna är att rädda allt, att förlora är att förlora allt. Parlamentet, som är uttryck för nationens känsla, skall mäta dessa fruktansvärda verkligheter i hela deras vidd. Den regering som nu träder inför parlamentet har också intet annat existensberättigande

och ingen annan vilja än denna, nämligen att uppväcka, samla och inrikta hela den franska energin på att strida och segra, att krossa förräderiet varifrån det än kommer. Med ert förtroende och ert stöd skola vi fullborda denna uppgift. Om vi skulle behöva någon mera uppmuntran, kunde vi finna sådan genom att blott räkna fosterlandets och imperiets väldiga resurser". (DN fr Paris)

Tyska handelskrav mot Rumänien.

De önskemål som den ekonomiska tyska delegationen under d:r Clodius framfört till den rumänska regeringen kunna sammanfattas i följande fem punkter: 1) Ökning av riksmarkens köpkraft i förhållande till den rumänska valutan. 2) Minskning av de avgifter som drabba den rumänska exporten. 3) Minskning av grundpriset på de för Tyskland avsedda rumänska varorna. 4) Böhmen-Mährens inlämmande i det tysk-rumänska clearingsystemet. 5) Oljeleveranser till de tyska tankfartygen och bogserbåtarna på Donau utom ramen för de månatliga kvantiteter rumänsk olja som reserverats för Tyskland. (TT fr Havas)

Indiens författningsfråga.

Vid muhammedanska förbundets 27:de årskongress 22/3 i Lahore förklarade förbundets ordförande Jinnah i ett tal, att en uppdelning av Indien i "autonoma nationella stater" vore den bästa lösningen av frågan om landets styrelsesätt. Han förklarade även, att den brittiska regimens avskaffande skulle leda till kaos i Indien. (TT fr Lahore)

x

206:1

24 mars 1940

Tyskland och finsk-ryska konflikten. Essener Nationalzeitung omtalar 23/3 som första tyska tidning, att den tyska politiken ej varit overksam i konflikten mellan Ryssland och Finland, utan att den allt efter möjligheterna arbetat för freden.

(DN fr Berlin)

Italienska armén. Ett lagförslag syftande till en omorganisation av italienska armén har framlagts för fasces-och korporationskammaren. Enligt förslaget skall bl.a. artillerivapnet utökas betydligt och blir mer än dubbelt så starkt som vid världskrigets utbrott. Förslaget innebär en avsevärd ökning av arméns manskapsstyrka och kadrer som följd av de senaste årens utveckling. Armén skall bestå av 6 armékommandon (jämfört med 5 1939), 18 armékårer (17), 1 motoriserad armékår, 1 armékår av pansarförband, 1 armékår av särskilt snabba trupper, Antalet infanteridivisioner blir 54 (51).

(TT fr Stefani)

Teleki hos Ciano. Ungerske ministerpresidenten Teleki har sammanträffat med italienska utrikesministern Ciano i Rom 23/3. (TT fr Rom)

x

207:1

25 mars 1940

Japanskt nederlag i Kina.

De kinesiska militärmyndigheterna uppge, att de japanska styrkornas försök att avlägsna hotet mot deras kommunikationslinjer vid gränsen mellan provinserna Kwangsi ooh Kwantung misslyckats efter 10 dagars strider i bergen. (TT fr Reuter)

x

208:1

26 mars 1940

Tal av P.A. Hansson.

Statsminister P.A. Hansson höll 25/3 ett tal i Karlstad, vilket utsändes i radio. Han yttrade bl.a.: "Förhandlingarna om en nyordning för skyddande av Ålandsöarnas neutralitet hade .... tagit sikte på svensk militär medverkan. Här kunde alltså ett besked behöva givas. Detta gavs 18/10 1939, omedelbart efter avslutandet av det nordiska statschefsmötet, vid ett samtal mellan mig och Finlands utrikesminister i närvaro av de svenska utrikes- och försvarsministrarna. Detta svar gick utöver vad som varit nödvändigt med hänsyn till innehållet i Stockholmsplanens första alternativ. Redan då skymtade möjligheterna för en konflikt i öster och det ansågs bäst förenligt med klarhet och uppriktighet att säga ut, att den avböjande hållningen i fråga om sändandet av svenska trupper till Åland även motiverades av hänsyn till de konsekvenser, som skulle uppkomma, i yttersta fall Sveriges indragande i krig. Vid detta samtal berördes också frågorna om bistånd i annan form än direkt militär hjälp i händelse Finland skulle behöva sådant bistånd, och från svensk sida förklarades,att man vore beredd till sådant bistånd efter förmåga. Utgångspunkterna för Sveriges handlande hade sålunda på ett tidigt stadium klargjorts. Såsom utrikesminister Tanner i sitt tal 13/3 upplyst, hade sedan från finsk sida upprepade framställningar gjorts till den svenska regeringen, detta såväl före som efter det konflikten utmynnat i krig. Svaret måste i fråga om militärt ingripande vid varje

tillfälle bliva negativt. I fråga om framställningarna om hjälp i annan form blev svaret alltid positivt, jag vågar säga i större utsträckning än vi själva från början räknat med som möjligt".
I fortsättningen vidhöll statsministern, att någon hämsko icke från regeringens sida lagts på frivilligrörelsen. Det har alltid funnits en ram för tillflödet av frivilliga, vilken icke vid någon tidpunkt visat sig för snäv. Tillgången på befäl har snarare varit för riklig än för knapp och för utrustningen har varit väl sörjt, ja, vi ha på sistone t.o.m. fått höra den meningen, att det sörjts för väl för de frivilliga i jämförelse med de finska soldaterna. Sin uppfattning av vad som skett sammanfattade statsministern i sex punkter, i vilka han framhöll: "1) Att Sveriges regering med vaksamhet och omsorg fullföljt strävandena att hålla vårt land utanför krig och därmed upprätthållit den ståndpunkt, som senast vid krigsutbrottet under allmän anslutning formulerades i våra neutralitetsdeklarationer. 2) Att militär intervention i Finland avböjts i anslutning till dessa strävanden och särskilt med hänsyn till att sådan intervention uppenbarligen komme att föra in vårt land i storkriget. 3) Att inga åtaganden gjorts, som sedan ryggats, och att Finlands regering varit sedan mitten av oktober i fjol även formellt underrättad om, att direkt militär medverkan från Sveriges sida icke vore att påräkna. 4) Att genommarsch av främmande trupper avböjts, då ett medgivande skulle ha utsatt Norden för faran att förvandlas till ett slagfält i storkriget,

och att ~~att~~ Finlands regering av hänsyn till bl.a. denna fara icke ansett sig böra begära västmaktsintervention. 5) Att Sverige efter förmåga och mer än något annat land bistått Finland materiellt, humanitärt och finansiellt och att därmed det även1edes i oktober givna löftet om sådant bistånd infriats. 6) Att regeringen icke lagt hinder för frivilligrörelsen utan i stället städse och i tillräcklig utsträckning hållit möjligheter öppna för dem, som av fritt val ville personligen gå med i Finlands kamp."

I fortsättningen underströk statsministern, att Finland behöver fortsatt bistånd. Vidare berörde Hansson frågan om ett försvarsförbund. "Svenska och norska regeringarna ha förklarat sig villiga att undersöka frågan. Undersökningen bör verkställas utan onödigt dröjsmål och ske i välvillig anda, oberoende av på missförstånd och misstolkningar av syftet grundade förhandsomdömen utifrån. Men undersökningen får icke brista i grundlighet. Viktigare än mycket annat är att det nordiska samarbetet blir strängt sakligt. Dess bärande grund blir alltid samhörighetskänslan och den faktiska gemenskapen. Men man bör strängare än förr aktgiva på faran av att väcka populära föreställningar som icke fullt motsvara det faktiska läget. Frågan om försvarsförbund är något vida mer än att skriva en traktat. Den berör på mer än ett sätt själva samman-

208:4

26 mars 1940

hållningen i Norden. Den berör i viss mån de nordiska ländernas självständighet gentemot varanda, enkannerligen i fråga om utrikespolitiken. Ett försvarsförbund måste också få återverkan på försvarsorganisationen i de olika deltagande länderna, med största sannolikhet även på organiserandet av den industriella beredskapen och folkförsörjningen. Man får icke heller bortse från nödvändigheten att ha verklig förankring hos folken själva för en åtgärd, som ju innebär en brytning med vad som under många årtionden varit traditionell svensk, norsk och dansk politik."

Till slut berörde statsministern frågan om den svenska försvarsförstärkningen. "Den som icke vill förstå, vad den demokratiska utvecklingen och den sociala omvårdnadens utbyggande betytt för den nationella samlingen i vårt land och den samling kring försvaret, åt vilken vi nu glädjas, han saknar i själva verket förutsättningar för ett riktigt bedömande av vad som skett och vad som alltjämt är väsentligt".

(Sv.D.)

208:5

26 mars 1940

Sköld om Finlandshjälpen.

Försvarsminister Sköld lämnade i ett tal 25/3 en del uppgifter om den svenska hjälpen till Finland. "När statsminister Ryti i sitt tal häromdagen förklarade, att först sedan Finland visat sin förmåga till försvar, började materiell hjälp att komma, så gäller hans omdöme icke Sverige. Ty vi började att lämna denna hjälp långt innan kriget började. De första leveranserna skedde i oktober. Utan vår medverkan skulle Finland haft långt mindre av t.ex. luftvärn och antitankkanoner att möta den anryckande fienden med. Vad Finland haft av tungt fältartilleri har kommit från Sverige. Finland har från Sverige fått materiel till utrustande av stora styrkor med kläder, handvapen, kanoner, flygplan, ammunition o.s.v. Av vad sålunda avståtts kan nämnas: 84.000 gevär, 575 kulsprutor, kulsprutegevär och kulsprutepistoler, 85 antitankkanoner, 112 fältkanoner och haubitser, 104 luftvärnskanoner, 50 milj. skott till handvapen och kulsprutor, 300.000 skott till kanoner, 25 flygplan, vilket dock ingalunda är en femtedel av vår tillgång o.s.v. Det är att märka, att denna materiel i stor utsträckning varit av högst modernt slag. Trots dessa betydande krigsmaterielleveranser har dock det beräknade behovet för vår egen krigsorganisation endast på ett par punkter blivit eftersatt. Detta gynnsamma läge har delvis förelegat på grund av föreliggande möjligheter att inom och utom landet skaffa ersättning för den till

208:6

26 mars 1940

Finland levererade materielen. Utöver krigsmateriel ha varor av mångahanda andra slag avståtts. Vi ha t.ex. hållit Finland med bensin; trots vår koksbrist har denna vara utförts till Finland o.s.v. Slutligen ha krediter, i stor utsträckning i utländska valutor, till hundratals millioner ställts till finska statens förfogande". (Sv.D.)

Tysk deklaration om finsk-ryska konflikten.

Deutsches Nachrichtenbüro offentliggör en deklaration, vari inledningsvis erinras om att en svensk tidning offentliggjort ett uttalande som f. finske presidenten Svinhufvud gjort inför tidningens korrespondent. I detta uttalande berörde Svinhufvud också Tysklands inställning till den rysk-finska konflikten och påstod, att Tyskland icke hade rört ett finger om Sverige officiellt intervenerat till Finlands förmån, utan att man tvärtom i Tyskland rent av önskat att Sverige skulle företa en militär intervention. Detta skulle, enligt Svinhufvud, vara den allmänna uppfattningen i Tyskland även i politiska kretsar. I den av DNB publicerade deklarationen heter det i fortsättningen: "Svinhufvud utgår vid sitt bedömande av den tyska uppfattningen från fullständigt felaktiga förutsättningar. Tyskland betraktade konflikten mellan Sovjetunionen och Finland såsom en angelägenhet som blott angick dessa båda länder själva. Det iakttog därför sträng neutralitet inför konflikten. Tyskland följde emellertid med uppmärksamhet Englands och Frankrikes bemödande att utnyttja den rysk-finska konflikten inom ramen för sina kroniska

208:7

26 mars 1940.

planer på en krigsutvidgning. Det är i dag ett världsbekant faktum, att västmakternas regeringar försökte dra in Skandinavien i ett krig, för att därigenom åstadkomma en störning i de tyska handelsrelationerna med dessa länder och vidare en lättnad vid den hotade fronten i Frankrike och vid de engelska öarna. Den stora besvikelse och illa dolda vrede som den rysk-finska freden åstadkom hos västmakterna är det bästa beviset härför. Lika väl som Tyskland iakttog en strikt neutralitet i konflikten mellan Finland och Sovjetunionen, lika besluten var den tyska ledningen att motsätta sig de engelsk-franska planerna på en krigsutvidgning även i norr. Tyskland har icke låtit något tvivel råda om att både transport av engelsk-franska trupper genom Norge och Sverige liksom också en intervention från dessa båda länders sida på Englands önskan skulle bli första upptakten till en till sina följder oöverskådlig krigsutvidgning och innebära ett hot mot Tyskland från norr. Att Tyskland var beslutet att omedelbart reagera häremot var känt i dessa stater."

(TT fr DNB)

Sovjetpressen om handeln med Finland.

Den sovjetryska pressen ägnar livligt intresse åt de ekonomiska perspektiven för Nordösteuropa efter avslutandet av den rysk-finska freden. Izvestija framhåller, att det finska näringslivet under de senaste 2 årtiondena knappast uppehållit nämnvärda handelsförbindelser med Sovjetunionen. I Moskvafreden lades emellertid grundvalen till ett ekonomiskt

208:8

26 mars 1940.

samarbete mellan Sovjetunionen och Finland på likaberättigandets basis. Sovjetunionen kan leverera viktiga råvaror till Finland: tobak, petroleum, bensin, järn, salt, råsocker, mineralier etc. I samverkan med Sovjetunionen skall Finland kunna utveckla sin egen produktionskraft, påskynda bearbetningen av sina naturrikedomar och ekonomiskt utnyttja nya områden i landet. Den nya järnvägslinjen Kandalaksja-Kemijärvi kommer att väsentligt främja den ekonomiska utvecklingen av Finlands nordliga områden och intensifiera utnyttjandet av de där förefintliga väldiga skogsbestånden. Den kommer att förena Murmansk och Nordryssland på direktaste väg med Östersjön och Sverige. Utförseln av apatitmalm från halvön Kola kommer i framtiden att i främsta rummet ske längs denna väg.
(TT fr DNB)

Norges neutralitet.

I en kommuniké från norska amiralitetet heter det: "21/3 blev ett tyskt fartyg eskorterat över Hustadviken av en norsk torpedbåt. En engelsk jagare kom in på norskt territorium och sände signaler med anmodan att få uppgift om namnet på det tyska fartyget. Den norska torpedbåten nekade att uppge detta och visade bort den engelska jagaren från territoriet. Norska beskickningen i London instruerades 23/3 att meddela brittiska regeringen det inträffade och att protestera mot neutralitetskränkningen."
(Sv.D. fr Oslo)

x

209:1

27 mars 1940

<u>Tal av Reynaud.</u> Konseljpresidenten och utrikesministern Paul Reynaud höll 26/3 ett radiotal, i vilket han bl.a. yttrade: "Då jag åtog mig den svåra uppgiften att efterträda Daladier, som Frankrike har så mycket att tacka för, leddes jag av en enda tanke, nämligen att bilda den handlingskraftigaste regeringen. Ty kriget är en fråga om styrka. Jag har önskat enhällighet och jag har erbjudit män ur alla partier att samarbeta i regeringen. Jag har inom regeringen upprättat ett krigskabinett om 9 medlemmar. Det är tillräckligt många för att diskutera och icke för många för att handla. Vi ha nu skapat det nödvändiga instrumentet, och vi skola använda oss av det. För vilken politik? Vårt syfte är alltjämt detsamma, nämligen att besegra fienden. Stunden är av avgörande betydelse. Under vår historias många sekler har det funnits få liknande stunder... De förenade resurserna hos världens två största imperier garantera oss segern, under förutsättning att vi vilja och kunna helt utnyttja dem gemensamt".

(TT fr Paris)

<u>Ryske Parisambassadören hemkallad.</u> 19/3 meddelade Frankrikes chargé d'affaires i Moskva, Payart, den sovjetryske utrikeskommissarien Molotov, att den franska regeringen anser ett telegram som den sovjetryske ambassadören i Paris, Suritz, med anledning av fredsslutet mellan Sovjetunionen och Finland inlämnade på telegrafen i Paris för vidarebefordran till Stalin, såsom en inbland-

27 mars 1940

ning från ambassadörens sida i Frankrikes inrikespolitiska liv. Samtidigt meddelade Payart, att den franska regeringen såsom inkorrekta gentemot Frankrikes regering anser vissa uttryck i det av ambassadören undertecknade telegrammet (uttryck som understrukits i de citat som här nedan anföras): "Tack vare sovjetregeringens klokhet och tack vare vår tappra röda armé ha de engelsk-franska krigsanstiftarnas planer, vilka gingo ut på att tända en krigshärd i nordöstra Europa, ånyo misslyckats" och "Sovjetunionen är alltjämt en obetvinglig fästning, mot vilken även i framtiden de onda planer som hysas av socialismens och arbetarnas fiender i hela världen komma att splittras". Ehuru censorn förbjöd detta telegrams avsändande, har den franska regeringen förklarat, att Suritz icke längre av franska regeringen kommer att betraktas såsom persona grata samt uttryckt en önskan att Suritz måtte återkallas av sovjetregeringen. Med anledning härav har biträdande utrikeskommissarien Lozovskij 26/3 till Payart överlämnat följande svar från sovjetregeringen: "1) Sovjetregeringen kan i själva verket icke se någon anledning till att franska regeringen icke längre kan betrakta sovjetambassadör Suritz som persona grata till följd av innehållet i det av Suritz för vidarebefordran till Moskva undertecknade telegrammet, i vilket den franska regeringen icke ens omnämnes. 2) Då emellertid den franska regeringen gentemot Suritz formligen reser frågan om förtroende, meddelar sovjetregeringen, att Suritz entledigats från sin befattning som Sovjetunionens ambassadör i Paris". (TT fr Tass)

210:1

28 mars 1940

Ny finsk regering. 27/3 utnämnde president Kallio medlemmarna av den nya finska regeringen. Den fick följande sammansättning: Statsminister: hittillsvarande statsministern, chefdirektör i Finlands bank jur.kand. Risto Heikki Ryti; utrikesminister: professor Rolf Johan Witting; justitieminister: fil.mag. och jur.kand. Oskari Lehtonen; inrikesminister: hittillsvarande ministern, vice häradshövdingen friherre Ernst Viktor Lorentz von Born; försvarsminister: generalmajor Rudolf Walden; finansminister: Mauno Pekkala; undervisningsminister: pastor Antti Kukkonen; Jordbruksministrar: hittillsvarande ministrarna jordbrukaren Pekka Ville Heikkinen och kommunalrådet Juho Koivisto; ministrar för kommunikationer och allmänna arbeten: hitillsvarande ministern ledamoten av riksdagen Väinö Veikko Salovaara och fil.mag. Karl-Erik Ekholm; handels- och industriminister: hittillsvarande ministern bergsrådet Väinö Aleksanteri Kotilainen; socialminister: hittillsvarande ministern redaktör Karl-August Fagerholm; folkförsörjningsminister: hittillsvarande ministern direktören Väinö Alfred Tanner. Av den nya regeringens medlemmar äro följande 9 ledamöter av riksdagen: Lehtonen, samlingspartiet, von Born, svenska folkpartiet, Kukkonen, Heikkinen och Koivisto, agrarpartiet, samt Pekkala, Salovaara, Fagerholm och Tanner, socialdemoktratiska partiet. De övriga ministrarna ha redan tidigare antingen lämnat varje aktiv partipolitisk verksamhet eller över huvud taget icke deltagit i sådan, varför de i regeringen ej representera några partier. (Sv.D. fr Helsingfors)

210:2

28 mars 1940.

Finsk regerings- förklaring.

Sedan finske presidenten hållit ett tal 27/3 till den avgående regeringen föredrog statsminister Ryti den nya regeringens program: "Den nya regeringen anser det vara sin viktigaste uppgift att snabbt få i gång rikets allsidiga återuppbyggnad och skapa förutsättningar för dess framgångsrika utförande. Vår utrikespolitik kommer att vara en fredens och neutralitetens politik. Den kommer att sträva till att skapa och upprätthålla vänskapliga och förtroendefulla förbindelser till alla stater och att sålunda befästa vår internationella ställning samt trygga och främja återuppbyggnadsarbetet. Vårt försvar bör planeras och uppbyggas med beaktande av de nya förhållandena och de vunna erfarenheterna. Omkring 1/8 av vårt folk har förlorat sina hem och sin utkomst. De böra bli placerade som nyttiga, produktiva medborgare inom våra nya gränser. Detta kräver initiativ, mod och tålamod av dem själva samt stor sympati och medborgerlig solidaritetskänsla av alla, som kunna ge dem arbete och tak över huvudet eller på annat sätt stödja och hjälpa dem att börja ett nytt liv. Men det kräver även snabba och effektiva åtgärder från statsmaktens sida. Åt dem av de evakuerade som äro vana att idka jordbruk och önska ägna sig åt detta arbetsområde även framdeles bör så vitt möjligt redan i sommar ställas till förfogande lämplig jord till arbetsplats och till de första anspråkslösa byggnaderna för de nya hemmen. Övriga evakuerades yrkeskunskap och erfarenhet bör man sträva efter att ställa i folkhushållningens

21013
.. mars 1940

tjänst i sådana befattningar och på sådana arbetsområden där de kunna göra största nytta. För dem som genom kriget eller på grund av fredsfördraget förlorat sin egendom eller en avsevärd del av densamma böra dessa förluster, i den mån de icke på annat sätt ersättas, så vitt möjligt samfällt utjämnas. För att detta må bli möjligt böra de, vilkas egendom i huvudsak bevarats, bringa sitt offer en gång för alla i den mån därom i vederbörlig ordning särskilt beslutas. Nationen kan i längden endast leva på och förbruka så mycket den kan producera samt investera kapital endast i den mån den förmår spara. Vi ha förlorat drygt 10% av vår odlingsjord och av vår industris produktionsförmåga. Vi ha likaså förlorat viktiga råvarutillgångar och betydande kraftkällor. Förlusten av Karelen har medfört förlusten av omkring 17% av våra järnvägar. Den har svårt splittrat vårt landsvägsnät och skurit av vårt vattentransportsystem i landets inre, emedan Saima kanals mynning och Viborgska viken stannat utanför våra gränser. Förlusten av viktiga hamnar försvårar vår handel med utlandet. Likaså ha rikets finanser belastats genom kriget och stabiliteten hos vår valutas köpkraft har äventyrats. Vi böra djärvt skrida till arbetet för att inom våra nya gränser återvinna allt det vi förlorat och böra ytterligare öka vår produktion av nyttigheter på alla områden. Trots förlusten i åkerareal bör vår livsmedelsproduktion kunna bli t.o.m. större än förut genom intensifiering av odlingen och fortsatt utvidgning av odlingsarealen.

210:4

28 mars 1940

Skötseln av våra skogar bör bli mera effektiv. Industriens produktion bör ökas och utsträckas till nya områden. Till dess förfogande bör ytterligare kraft ställas genom utbyggande av nya, ännu outnyttjade fall. Särskilt snabbt bör man taga itu med exploatering av landets malm- och mineralförråd. Vårt järnvägs- landsvägs- och vattentransportsystem och våra hamnanläggningar böra utbyggas och utvidgas så att de motsvara de nya förhållandena. Vår internationella handel och speciellt vår export bör snabbt utvecklas. I vår statshushållning bör sund jämvikt återställas och vår valutas stabila köpkraft bör bevaras. Dessa jätteuppgifter kräva jätteansträngningar av Finlands folk. De fordra av envar av oss mera arbete än förr, försakelse av mycket sådant som vi tidigare kunnat tillåta oss själva, större offer för det gemensamma bästa än förut. Genom utländska lån kunna vi underlätta och påskynda vårt återuppbyggnadsarbete och vi ha rätt att av våra vänner vänta hjälp i denna form. Men även om denna förhoppning icke förverkligas, böra vi dock djärvt och med förtroende skrida till vårt återuppbyggnadsarbete. Vi komma säkert att lyckas därmed".

(TT fr Helsingfors)

210:5

28 Mars 1940

"Altmark" i tysk hamn. — Den tyska ångaren "Altmark" lade 27/3 till i Kiel.
(DN fr Berlin)

Handelstraktat Rom-Bukarest. — I en officiell kommuniké meddelas, att i Bukarest undertecknats en italiensk-rumänsk handelstraktat, som gäller fr.o.m. 25/3 1940. Enligt denna traktat skall den italienska och albanska oljeimporten från Rumänien hädanefter betalas på följande sätt: 50% av priset skall deponeras i italienska statsbanken eller i Albaniens nationalbank till en kurs av 12.1212 lire för 100 lei. De övriga 50% kunna betalas i fria valutor. Exporten av bomull, silke, ull, textilier, svavel och kvicksilver till Rumänien skall betalas i fria valutor. (UP fr Rom)

Allierade trupper i Främre Orienten. — Lord Samuel höll 27/3 ett radiotal, i vilket han redogjorde för sin nyligen företagna resa till Främre Orienten. Han yttrade bl.a., att det viktigaste man hör sägas om kriget gäller de stora arméer, som de allierade hålla på att sammandraga i Främre Orienten. De äro fördelade på stora läger, som ligga utplacerade från Egyptens västra gräns till Turkiets gränser, och en mäktig strategisk reserv uppsättes för att möta alla eventualiteter. Förutom trupper från England och Frankrike ha styrkor från Australien och Nya Zeeland kommit eller äro på väg i stort antal. Detsamma gäller stora avdelningar ur det franska imperiets lokala styrkor. Genom dessa länder gå nu utmärkta vägar, vilka äro väl lämpade för

28 mars 1940

transport av mekaniserade arméer. Lord Samuel tillade, att vilket ögonblick som helst händelser kunna inträffa, vilka hastigt skulle kunna ändra Medelhavsscenen. (TT fr Reuter)

Sovjetfartyg i beslag.

England har infört kontrabandskontroll även i Stilla havet, där två sovjetryska handelsfartyg blivit hejdade och införda till Hongkong, emedan deras last misstänkes vara avsedd för Tyskland. Dessa händelser föranledde 27/3 sovjetambassadören i London Maiski att besöka lord Halifax, för första gången sedan förhållandet mellan Sovjet och England blev spänt genom den röda arméns infall i Finland.
(Sv.D. fr London)

Den svenska malmexporten.

Möjligheterna att hindra Tysklands järnmalmstransporter genom norskt territorialvatten diskuteras livligt i Londonpressen.
(Sv. D. fr London)

Val i Kanada.

De senaste mandatsiffrorna från de kanadensiska valen äro 177 liberaler 38 konservativa samt 24 mandat tillhörande representanter för andra partier. Resultaten från 6 valkretsar saknas fortfarande. Vid parlamentets upplösning var ställningen: 176 liberala och 39 konservativa.
(TT fr Reuter)

210:7

28 mars 1940

USA:s flygplansproduktion.

Amerikanske krigsministern Woodring har inför representanthusets armé-utskott avgivit en motivering för regeringens nya politik att tillåta export av amerikanska flygplan av modernaste typ. Han förklarade, att några militära hemligheter icke komme att avslöjas genom denna export och ej heller komme utbyggnaden av Förenta staternas flygvapen att fördröjas. Woodring tillade, att amerikanska krigsdepartementet förfogar över 6 flygplanstyper, som äro överlägsna alla andra plan i världen. Ett antal högre militärer förklarade för utskottet, att det nu genomförda systemet med större lättnader för den amerikanska flygplansproduktionen torde göra det möjligt för Förenta staterna att vid slutet av 1940 komma upp till en årsproduktion av mellan 30.000 och 40.000 plan. (TT fr Reuter)

Gandhis ohörsamhetskampanj.

I en artikel i sin tidning uppmanar Gandhi till en landsomfattande registrering av anhängare till kongresspartiet, vilka äro villiga att underkasta sig eventuella fängelsestraff. Dessa deltagare i det passiva motståndet kunna emellertid icke vid en arrestering påräkna några ekonomiska bidrag för sig själva eller för sin familj. Vissa villkor uppställas även för registreringen, såsom en anda av god vilja mot alla, upphävande av "oberörbarheten" samt användande av hemvävda kläder.

210:8

28 mars 1940

Gandhis instruktioner, som betraktas som ett första steg i förberedelsen av någon form av medborgerlig ohörsamhetskampanj, betona nödvändigheten av att våld icke kommer till användning. Gandhi skriver bl.a.: "Jag är inte i stånd att kämpa, så länge vi ha våldet mitt ibland oss. Jag väntar, att den allindiska kongressen skall organisera kommittéer för det passiva motståndet. En aktion utan användande av våld kommer att mobilisera världsopinionen till vår förmån". (TT fr Reuter) x

211:1

29 mars 1940

Tysk ubåt strandad.

Den tyska ubåten "U 21" strandade natten till 27/3 på ett av de yttersta skären utanför Mandal i Norge. 28/3 flottogs den och internerades, trots tysk protest. (DN fr Oslo)

Enighet England-Frankrike.

Vid de allieradeshögsta krigsråds sammanträde 28/3 antogs följande deklaration: "Republiken Frankrikes regering och regeringen över Storbritannien och Nordirland förbinda sig härmed solidariskt att under det nu pågående kriget varken förhandla om eller ingå något vapenstillestånd eller fredsfördrag utom genom ömsesidig överenskommelse. De båda regeringarna förbinda sig vidare att icke diskutera några fredsvillkor, innan de nått fullt samförstånd om de villkor som måste uppfyllas för att var och en av dem skall erhålla en effektiv och varaktig garanti för sin säkerhet. De förbinda sig slutligen att efter fredsslutet i fortsättningen uppträda gemensamt på alla områden under så lång tid som kan vara nödvändigt för att trygga deras säkerhet och tillsammans med andra nationer återuppbygga en internationell ordning som tryggar folkens frihet, respekten för lag och rätt och upprätthållandet av freden i Europa". (TT fr Reuter)

211:2

29 mars 1940

<u>Tyska flygförluster.</u>

I London meddelas, att sedan krigets början till och med sammandrabbningen på västfronten 27/3 128 fientliga flygplan nedskjutits i strider med det brittiska flyget, den brittiska flottan eller brittiska luftvärnsbatterier. Det meddelas vidare, att ytterligare 44 tyska plan blivit så svårt skadade, att de sannolikt misslyckats i sina försök att återvända till sina baser. (TT fr Reuter)

<u>Smigly-Rydz och Beck åtalas.</u>

Polska parlamentet i Angers har beslutat, att marskalk Smigly-Rydz, förutvarande polske utrikesministern överste Beck samt förre polske konseljpresidenten general Skladkovski skola ställas till ansvar för den politik de förde före krigsutbrottet. (DN fr London)

<u>Ryska val.</u>

Vid valen i västra Ukraina och västra Vitryssland 24/3 deltogo över 99% av de röstberättigade. I alla valkretsar valdes de kandidater, som uppställts av kommunisternas och de partilösas block. (TT fr Tass)

<u>Jugoslaviens minoriteter.</u>

Jugoslaviska regentskapsrådet har utnämnt 3 nya medlemmar av senaten. 2 äro representanter för de tyska och ungerska minoriteterna och den tredje är överhuvudet för det protestantiska minoritetssamfundet. Dessa utnämningar äro betecknande för den önskan jugoslaviska liksom rumänska regeringen hyser att tillmötesgå minoriteterna på alla sätt som äro förenliga med landets säkerhet. (Times fr Belgrad)

211:3

29 mars 1940

Welles hemma.	Den amerikanske understatssekreteraren Sumner Welles återkom 28/3 till New York från sin Europaresa. Han avreste omedelbart efter landstigningen med tåg till Washington för att överlämna sin förstahandsrapport till president Roosevelt. (TT fr Reuter)
USA-plan till de allierade.	Enligt ett officiellt meddelande har den amerikanska flygplansindustrien under de senaste 14 månaderna levererat 1.600 flygplan till England och Frankrike. Ytterligare 2.700 flygmaskiner äro beställda eller befinna sig under byggnad. (TT via Berlin)

x

212:1

30 mars 1940

Tal av Molotov. Utrikeskommissarie Molotov höll 29/3 inför sovjetryska parlamentet ett stort utrikespolitiskt anförande. Beträffande finska frågan yttrade Molotov bl.a.: "Vilken är betydelsen av det krig som ägt rum i Finland i över 3 månader? Man kan med säkerhet säga, att om utländska inflytelser icke utövats på Finland, om detta land hade varit mindre upphetsat av utomstående makter till en fientlig politik gentemot Sovjetunionen, skulle Sovjetunionen och Finland kommit till fredligt samförstånd redan i höstas och kriget skulle ha undgåtts. Men trots att sovjetregeringen begränsade sina önskemål till ett minimum, kunde frågan icke regleras på diplomatisk väg. Nu då de militära operationerna avslutats i Finland och ett fredsfördrag undertecknats mellan Sovjetunionen och den finska republiken, kan och bör man bedöma betydelsen av kriget i Finland i ljuset av obestridliga fakta. Dessa fakta tala för sig själva. De säga oss, att de finska myndigheterna på hela Karelska näset till ett djup av 50-60 km anlagt talrika och mäktiga militära befästningar i armerad betong, jord och granit, försedda med artilleri och kulsprutor. Dessa befästningars antal uppgick till många hundra. Dessa befästningsarbeten, särskilt de i armerad betong av stor militär styrka, vilka förenades med varandra genom underjordiska gångar, omgåvos av särskilda gravar och stridsvagnshinder av granit samt stöddes av talrika minfält, utgjorde i sin helhet vad man kallar Mannerheimlinjen. Denna hade

byggts efter mönster av Maginot- och Siegfriedlinjerna under ledning av kompetenta utländska specialister. Mot Sovjetunionen fientliga krafter hade mot vårt land och särskilt Leningrad förberett en operationsbas i Finland, vilken i händelse av en för Sovjetunionen ogynnsam utrikespolitisk konjunktur skulle spela sin roll i de planer, som uppgjorts av de imperialistiska antisovjetryska krafterna och deras allierade i Finland. Den röda armén har icke blott fått bukt med Mannerheimlinjen och höljt sig med ära genom att som första armé under de svåraste förhållanden bana sig väg genom en stor och mäktig zon av absolut moderna militära befästningar, den har icke blott förstört den finska operationsbasen, som iordningställts för angrepp mot Leningrad, utan den har också omintetgjort vissa anti-sovjetryska planer, som de senaste åren uppgjorts av vissa tredje makter. Det är icke svårt att se, att vi under kriget mot Finland icke blott haft att göra med de finska trupperna. Nej, saken var betydligt mera komplicerad. Våra trupper ha icke blott haft att kämpa mot de finska trupperna utan även mot de samlade imperialistiska styrkorna från flera länder, däribland England, Frankrike och andra, vilka hjälpt den finska borgarklassen genom att sända alla slags vapen, i synnerhet artilleri och flygplan, genom att skicka sina män under beteckningen "frivilliga", genom att sända guld och alla slags

30 mars 1940

livsmedel och ammunition samt genom att i hela världen driva en kraftig agitation för att på alla sätt underblåsa kriget mot Sovjetunionen".

En särskild passus av sitt tal ägnade Molotov även den svenska materiella hjälpen till Finland och citerade de i den svenska pressen offentliggjorda uppgifterna samt påstod, att 1/5 av det svenska flygvapnet ställts till Finlands förfogande. Även försvarsminister Skölds uttalande om den svenska hjälpen citerades av Molotov. "Italien var heller icke," fortsatte han, "sist då det gällde att underblåsa kriget i Finland. Italien har till Finland sänt femtio stridsplan. Finland har också fått militär hjälp av Förenta staterna, som är så fästat vid 'freden'." Molotov framhöll, att enl. ofullständiga uppgifter följande mängder krigsmateriel under kriget sänts till Finland från andra länder: flygplan minst 350, artilleripjäser inemot 1.500, kulsprutor över 6.000, gevär inemot 100.000, handgranater 650.000, granater 2,5 milj., 160 milj. skott, ammunition och mycket mera.

"Kriget i Finland har vållat stora förluster både på vår och finsk sida. Enligt vår generalstabs beräkningar ha vi förlorat 48.745 stupade, och antalet sårade uppgår till 158.863. Vår generalstab beräknar de finska förlusterna i stupade till 60.000, häri icke inräknat de sårade som dött av sin blessyrer, och i sårade till minst 250.000. Då den finska arméns styrka uppgick till minst 600.000 man, utgöra alltså de

212:4

30 Mars 1940

finska förlusterna i döda och sårade över hälften av styrkan... Om det behövdes ytterligare bevis för att de engelska och franska imperialisterna ännu ej uppgivit sina vanvettiga planer kan intet tvivel råda efter de senaste händelserna i Finland. Sådana planer ha nu åter misslyckats, icke emedan de antisovjetryska krafterna saknat ihärdighet i England och Frankrike, och ej heller emedan de ledande i Finland liksom också i Sverige och Norge till slut visat prov på visst förnuft, utan till följd av den röda arméns vackra framgång särskilt på Karelska näset. Men vi glömma icke, och de senaste händelserna ha än en gång erinrat oss om nödvändigheten av att utan dröjsmål fortsätta att stärka vår röda armés kraft och hela vårt lands försvar".

"I början av februari framförde finnarna frågan om att inställande av fientligheterna i landet. Vi erforo genom svenska regeringens förmedling, att finska reringen önskade erhålla kännedom om våra villkor för krigets upphörande. Innan vi löste detta problem, rådgjorde vi i denna sak med den finska folkregeringen. Denna var av den åsikten att det för att göra slut på blodsutgjutelsen och lätta situationen för det finska folket vore lämpligt att gå med på förslaget att avsluta kriget. Då formulerade vi våra krav, vilka snart antogos av finska regeringen. Jag vill tillägga, att brittiska regeringen en vecka innan förhandlingarna med finnarna inleddes i sin tur uttryckte en önskan att undersöka

212:5

30 mars 1940

möjligheterna för en medling, som det hette för att få slut på kriget i Finland. Men när vår befullmäktigade representant i London, kamrat Maiski, underrättade London om våra villkor, vilka Finland senare helt godtog, ville brittiska regeringen icke medverka till ett inställande av fientligheterna och återupprättande av fred mellan Sovjetunionen och Finland. Fredsslutet ställde finska folkregeringen inför nödvändigheten att upplösa sig själv, och så skedde också. Sovjetunionen hade makt att ockupera hela Finland, men vi gjorde icke bruk av denna makt - något som varje annan stormakt skulle ha gjort - utan vi begränsade oss till ett minimum. Vi måste vända oss mot varje försök att kränka det nyss ingångna fredsfördraget. Sådana försök ha gjorts av Finland samt även av Norge och Sverige under förevändning av ett militärt försvarsförbund. Det är icke svårt att förstå att dessa försök äro riktade mot Sovjetunionen och besjälade av önskan om revansch. Norges och Sveriges deltagande i en allians med Finland skulle innebära att dessa länder uppgåve sin traditionella neutralitetspolitik, och ledde en ny utrikespolitik, av vilken Sovjetunionen icke skulle kunna underlåta att dra uppenbara slutsatser. Rykten om att Sovjet framställt några krav på hamnar i Sverige och Norge förtjäna icke ens att dementeras".

I fortsättningen yttrade Molotov bl.a.: "Våra förbindelser med Turkiet och Iran bestämmas av icke-angreppsfördrag, och vi äro beslutna att uppfylla våra förpliktelser. Vi ha intet nonaggressionsfördrag med

212:6

30 Mars 1940

med Rumänien. Detta har sin förklaring i den olösta tvisten rörande Bessarabien, vilken icke på tillfredsställande sätt reglerats. Sovjetunionen ämnar emellertid icke återvinna detta med vapenmakt, och någon försämring har ej inträtt i våra förbindelser med Rumänien. Vi måste fasthålla vid vår neutrala ställning och måste avstå från att delta i kriget mellan stormakterna. Denna politik tjänar icke blott Sovjetunionens intressen utan den utövar också ett återhållande inflytande på försöken att underblåsa och sprida kriget i Europa". (Sv.D. fr Moskva)

Italiens insatser i Spanien.

De italienska tidningarna offentliggöra en redogörelse för det italienska flygets insatser under spanska inbördeskriget. 5.699 flygare och annan personal ur italienska flygvapnet och 312 civila italienare deltogo i kriget på Francoflygets sida. 11,6 milj. kg bomber fälldes och över 1 milj. skott avskötos. De italienska flygarna utkämpade 266 luftstrider samt utförde 5.318 bombardemang och 2.170 spaningsflygningar. 224 fientliga fartyg träffades och 903 fientliga flygplan nedskötos. Det italienska flygets förluster uppgingo till 86 flygplan. Av de italienska flygarna stupade 175, medan 192 blevo sårade. (TT fr DNB)

212:7

30 mars 1940

<u>Wang-Ching-weis regering.</u>

Vid en politisk konferens som under Wang-Ching-weis ordförandeskap hållits i Nanking beslöt man, att den nya regeringen skall få namnet "Republiken Kinas nationalregering". Huvudstad blir Nanking och regeringen skall bildas 30/3. Wang-Ching-wei har fått befogenhet att ordna relationerna mellan Kina och Japan. Beträffande den politik som skall följas gentemot Chungkingregeringen fastslogos följande 3 punkter: 1) alla lagar, förordningar, fördrag, avtal eller ålagandensom utfärdats eller ingåtts av Chungkingregeringen både på det inrikes- och utrikespolitiska området skola anses som ogiltiga sedan nationalregeringen tagit säte i Nanking; 2) arméerna skola inställa fientligheterna och invänta instruktioner från den nya nationalregering samt 3) alla tjänstemän skola återvända till Nanking inom kortast möjliga tidsfrist. Vidare fattade man beslut om att införa en konstitutionell författning. (TT fr Havas)

<u>Roosevelt om Welles' resa.</u>

Roosevelt gav vid presskonferensen 29/3 följande förklaring: "Sumner Welles har icke erhållit och har ej heller fört med sig till mig några fredsförslag från något håll. Även om de omedelbara utsikterna äro ringa för upprättandet av en rättvis, fast och varaktig fred i Europa, komma de informationer som amerikanska regeringen erhållit som resultat av Welles' mission utan tvivel att bli av största värde när tiden är inne att upprätta en sådan fred". (TT fr Washington)

x

213:1

31 mars 1940

Svenska frivilligkåren. General Linder har riktat ett tack till medlemmarna av den svenska frivilligkåren, vari det bl.a. heter: "Om svenska regeringen från början underlättat frivilligkårens rekrytering i lika hög grad som den gjorde det då freden stod för dörren hade överbefälhavaren tidigare och med större resultat kunnat sätta in våra förband". (DN)

Tal av Churchill. Marinminister Churchill förklarade i ett radiotal 30/3, att en intensifiering av kriget efter alla tecken att döma snart är att vänta. "Allt är ännu lugnt på västfronten, men över 1 milj. tyska soldater, inklusive nästan alla Tysklands aktiva divisioner och pansardivisioner, ha dragits fram färdiga till aktion med ett fåtal timmars varsel längs hela gränsen till Luxemburg, Belgien och Holland. När som helst kunna dessa neutrala länder bli utsatta för en lavin av stål och eld, och beslutet ligger hos en enda man - Hitler". Efter att ha riktat de häftigaste angrepp mot den tyska sjökrigföringens metoder, fortsatte Churchill: "Nära 200 neutrala fartyg ha förstörts, nära 1.000 neutrala sjömän ha omkommit vid tyskarnas försök att terrorisera alla som försöka driva handel med de brittiska öarna. Under de senaste 14 dagarna ha 14 neutrala fartyg sänkts, men endast 1 brittiskt. När allt kommer omkring är det dock vi som äro Hitlers fiender". Churchill fortsatte: "Vi dölja icke för oss att prövningar

213:2

31 mars 1940

och vedermödor ligga framför oss, vida större än någonting vi hittills haft att utstå. Vi veta att de yttersta ansträngningar komma att krävas av de brittiska och franska nationerna. Men vi ha rätt att åberopa oss på vissa grundläggande fakta. Våra resurser, sedan de en gång till alla delar fullständigt utvecklats, överträffa fiendens. De brittiska och franska raserna uppgå tillsammans till 110 milj. mot icke fullt 70 milj. tyskar, ty man kan icke medräkna de 16 milj. som tyskarna hålla nere med brutalt våld. I och med herraväldet till sjöss, vilket ständigt blir allt fullständigare, stå hela världens resurser i mycket stor utsträckning öppna för oss, och om vi överblicka hela scenen, kunna vi hysa en mycket fast visshet om att vi icke skola misslyckas, om vi göra vårt bästa."
Om de neutrala staternas politik sade Churchill bl.a: "Men då man uppmanar oss, att som en naturlig sak uppta tolkningar av neutraliteten vilka ge angriparen alla fördelar och frihetens försvarare alla nackdelar, erinrar jag mig gamle lord Balfours yttrande: "Detta är en sällsynt illa funtad värld, men så illa funtad är den dock icke". Han förklarade vidare: "Vi skola följa detta krig varthän det än leder oss, men vi hysa ingen önskan att utvidga konfliktens område. Vid krigsutbrottet för 7 månader sedan visste vi icke, att Italien icke skulle bli vår fiende. Vi kunde icke vara säkra på att Japan icke skulle bli vår fiende. Många hyste förhoppningar om att Ryssland åter skulle träda in i nationernas samfund och

213:3

31 mars 1940

"hjälpa till att skydda hela världens arbetande människor från nazistiska angrepp. Men ingen av dessa saker, onda eller goda, har skett. Vi ha ingen tvist med de italienska eller japanska folken. Vi ha försökt och vi skola göra vårt bästa att leva i gott förhållande till dem. Det ingår icke i vår politik att söka krig med Ryssland. Sovjetregeringen har genom sin anstormning mot de hjältemodiga finnarna för hela världen uppdagat de härjningar som kommunismen gör på själva tågan hos varje nation, som faller offer för denna dödliga, själsliga och moraliska sjukdom. Detta avslöjande av den ryska armén och det ryska flygvapnet förvånade världen och styrkte alla stater som ha sin varelse vid de ryska gränserna". (DN fr London)

USA erkänner ej Wang Ching-wei.

Utrikesminister Hull har uttalat, att Förenta staterna i fortsättningen skall erkänna Chiang Kai-sheks regering, "vilken fortfarande har det största stödet från det kinesiska folket". Han tillfogade, att upprättandet av Wang Ching-wei-regeringen av allt att döma "var ytterligare en aktion från det land som med väpnad makt har trängt in i ett grannland och vill avstänga ett rike från politisk och ekonomisk kontakt med den övriga världen". (UP fr Wasington)

x